

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hóra 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre 28 korona.
Egy hóra 2 k. 40-f.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 337.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.

József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1916.

Főszerkesztő
Stauber József.

Szerda, február 16

Milanót tizenegy repülő-
gépünk bombázta.

Budapest, február 15. (Hivatalos.)
A főhadiszállásról jelentik:

Orosz hadszíntér:

Keletgaliciában az ellenséges repülő-
gépek fokozott harci tevékenységet
fejtenek ki, de eredmény nélkül.
Tarnopoltól északnyugatra egy német
harci repülő leszedett egy orosz repülő-
gépet, utasai meghaltak.

Olasz hadszíntér:

A karintiai arcvonalon az ellen-
séges tüzérség tegnap a Seisera és a
Seebach völgy mindkét oldalán
Raiblól nyugatra levő állásainkat
bombázta. Éjfélkor élénk tüzelést
kezdett a Fella völgy és Wischberg
közti arcvonalunk ellen. Flitschnél
az olaszok este támadást intéztek a
Rombon területen levő új állásunk
ellen. Nagy veszteségeik mellett vissz-
szavertük őket. A tengermelléki arcvonalon a heves ágyuharc tovább
tart. Tegnap reggel egyik repülő-
gépünk, amely tizenegy repülő-
gépből állott, Milanóba a pályaudvarra és gyártelepekre
bombákat dobott. Hatalmas
füst gomolygást észleltünk.
Figyelő tisztjeink nem törődve
az ellenség tüzeivel és védő repülő-
gépeivel, természetesen vé-
geztek a bombázást. A légi
harc az egész vonaton javakra
dönt el. Az ellenséges repülő-
gépek visszavonultak. Azo-
kivül több repülőgépünk egy schio-i gyá-
rat látható eredménnyel bom-
bázott. Az összes repülőgépek
teljes épységben tértek vissza.

Délkeleti hadszíntér:

Nincs újság. Höfer altábornagy, a
vezérkari főnök helyettese. (Minisz-
terelnökség sajtóosztálya.)

Heves harcok
a francia fronton.

Berlin, február 15. (Hivatalos.) A
nagy főhadiszállás jelentik:

Nyugati hadszíntér:

Yperntől délkeletre csapataink al-
apos ágyú és aknázás előkészítés után
mintegy nyolcszáz métert elfoglaltak
az angol állásokból. Az árkok meg-
szálló légénységének nagy része el-
esett, egy tisztet és néhány tucat em-
bert elfogtunk. A Lens-bethune-i mű-

uton eredményes robbantás után meg-
szállottuk a tölcser szélét. Az ellenség
folytatta Lens városának és külváro-
sainak ágyuzását. A Sommetől délre a
franciák eredménytelen kézigránátta-
madásait az éjszakába belenyúló he-
ves ágyuharcok váltották fel. Reims-
től északkeletre franciáknak fojtó gá-
zok alkalmazásával végrehajtott táma-
dó kísérletei hatástalanok maradtak.
Az ellenség a Chanpagneban erős tü-
zérségi előkészítés után gyengébb tá-
madást intézett a Talmretől észak-
nyugatra levő új állásaink ellen:
könnyen visszavertük. Maastól keletre
az ellenség élénk tűz alá vette a Fla-
bas és Ornes közti arcvonalunkat. A

franciák éjjeli támadása az Obersept-
nél a fölünk elragadott állás előtt
összeomlott.

Keleti hadszíntér:

A helyzet általában változatlan
Bothmer gróf tábornok hadseregének
arcvonalán élénk tüzérségi harcok
voltak. Groblánál (a Szerethnél) Tar-
nopolttól északnyugatra egy német
harci repülő lelőtt egy orosz repülő-
gépet. A vezető és a megfigyelő meg-
halt.

Balkán hadszíntér:

Semmi újság. Legfelsőbb hadve-
zetőség. (Miniszterelnökség sajtóosz-
tálya.)

Milanó bombázása.

Arad, február 15.

Magas látogatói vannak mostaná-
ban Olaszországnak. A fővárosa
Briand fogadtatására öltözött pará-
déba. A frontját röviddel ezelőtt Joffre
és Kitchenner tisztelték meg. Milanó-
ban pedig a mi repülőnk adták le
névjegyüket.

Most már semmiben sincsenek szö-
vetségeik mögött. Azok buja az ő
bánata is. Páris és Londont a Zep-
pelinek ejtik haláltélelembe. Az olasz
városokat az osztrák-magyar repülő-
k hintik végig bombákkal.

Tizenkét halottja és ötven sebe-
sültje van a milanói bombázásnak.
Barbarismo! — fog zugni az elször-
nyűködés. A milanói dóm és Leonardi
da Vinci híres képe se tartotta vissz-
sza az antikultur repülőket attól,
hogy Milanó pusztítására gondolja-
nak. Ime, ez az ő haremodoruk, —
fogják mondani azok az olasz újsá-
gok, amelyek elfelejtik, hogy a Citta
di Jesi nevű olasz repülőgép Pólat
próbálta bombázni, de idején ártal-
matlaná silányították.

Igen, ez a haremodor, — abban a
háboruban, a melyben ellenségeink
tanítottak meg arra, hogy félre kell
tenni minden erkölcsi nézőpontot,
mindazt, a mi valaha kiméletet méltá-
nyosságot, lovagias eljárást köve-
telt meg. Ez a harc igazi eszköze
Olaszországgal szemben, a melynek
árulása, szerződészegese csaknem
olyan váratlanul csapott le ránk,
mint a mi repülőnk bombái Mila-
nóra. Annak az országnak, a mely-
nek módjában lett volna magát a
béke szigetétől kijelölni és megtartani

az európai vérforogatagban, a mely e
kényelmes szerepben összes jogos, sőt
jogosulatlan igényeit kielégíthette vol-
na és a mely e helyett a legalasabb
lépésre szanta magát, meg kell mu-
tatni, hogy ezzel milyen határtalan
gyűlöletet szabadított magára. Nem
elegendő, ha ezt a gyűlöletet, a jogos
bosszúnak, a szükséges megtorlásnak
kitörését Cadorna frontján érezik;
meg kell a háboru legrosszabb irto-
zatát, kétségbeesítő rémületét izlelni a
front mögött, az ipari gécepontok, a
művészet metropolisai lakóinak. E
nélkül ta-án nem ébrednének tuda-
tára annak, hogy mennyi mindent
köszönetnek a megtizezett szájo-
soknak és a kétszínű államférfiaknak,
a kik őket a háboruba őrzítették. Azt
mar eddig is megtudták, hogy a há-
boru más, mint disztelvonulás Bécs
felé; most egész valóságában láthat-
ják, hogy mi a háboru. Az a háboru,
a melyben egy három felől tama-
dott országnak a védelem, az eroki-
fejtés minden eszközét és minden
módjait elő kell venni.

A „meg nem váltott területek“
felé mutatott a nyíl, a mely a had-
üzenet után az olasz térképeken Ca-
dorna utját jelölte. A nyíl megállott
és több mint féleve egy helyen ver-
gődik az Isonzonán és egyéb részem
az olasz-osztrák határnak. Egy másik
nyíl az ellenkező irányba mutat és
a levegő útjain beviszi a nácot
az országrészekbe, a melyek
határ-észlelő előtt Ausztria birto-
kai voltak. Nem akart ez véres, ré-
mületet terjesztő tigyelmeztes lenni

arra, hogy a háboruban Olaszország nemcsak az álmódott hódításokat nem kapja meg, de el is veszítheti azt, a mit okos ősök nem sok ideje szerettek?

Nem lehet tudni, hogy az a tizenhét ember, akiket a Milanóra dobott bombák megöltek, mitélők voltak. Jó érzésű emberek, vagy pedig az azok közül valók, akik a háboru kitörése után Milanóban a német és osztrák-magyar boltokat versenyezve pusztították és rongálták. Mindegy. Azok között, akiket a doberdói fensíkon géptegyvereink letarolnak, vagy agyunk elpusztítanak, bizonyára sokan vannak, akik egész lelkükkel ellenzői voltak a háborúnak. A háboru, a harc nem válogathat és nem vizsgálhat. Amely ország meggondolatlan módon, igazi ok nélkül, hamis jelszavak, képtelen célok után rohanva, a háboruba ugrik, az mindenestül érzi ennek az ugrásnak következményét. Ott, ahol a józanak közvéleménye nem elég erős, hogy a szájhősöket, az utcai zsivajgókat tulharsogja, lecsücsüsitse; ahol a felelősséget átérző politikusokat elnémitja a korrupáltantérfiak hangosabb szava: ott az egész ország egyformán adja az áldozatokat. Ilyen áldozatok közül való volt a milánói tizenkettő. Az olasz hadjáratához egészen stilszerű. Az olaszok háboruját a katonák vívják, de az utca csinálta. Most bűnhődjek érte az utca népe is, a leglármásabb olasz városnak, Milanónak utca-népe.

Hadseregszállítók a börzén.

(A pénzpiac érdekességei.) — Mi történik a tőzsdéken.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, február 16.

A gabona-piacon most sincs több újság, mint az elmúlt évben. A forgalom ép oly nem létező fogalom, mint már hónapok óta, a H. T., ha lehet, még jobban monopolizálja a termelést és így tulajdonképpen csak az értékpiacon lehet szó, annál is inkább, mert 8-10 napon belül mégis csak vissza fog állni, habár csak részben, a régi rend.

A világbörzék.

Másfél év múlt el azóta, hogy a világháboru következtében az összes nagybörzét bezárták és félévig tartott, amíg a némely jelentékenyebb piacon újra megindult, habár korlátozottan a rendes tevékenység: először New Yorkban, aztán Párisban, majd Londonban. Ezzel szemben a bécsi, budapesti és berlini tőzsdéken csak törték a magánforgalmat szenzációkkal és szenzációk nélkül, de a kurzusokat egyáltalán nem publikálták. Lassankint kiléldött az eltektív kereskedelem és igen jelentékeny tételek kerültek forgalomba. Ez a körülmény azt bizonyította, hogy a tőke még ilyen zivatáros időkben el akar helyezkedni és azt akarja, hogy forgassék. A helyzet most már az, hogy rövidesen nálunk is felvirrad az ügynökök napja, bár távolról sem olyan tényben és terjedelemben, mint azelőtt.

A Magyar Bank mériége.

A piacon a legnagyobb esemény a Magyar Bank mériege, amely igen nagy feltűnést keltett. Bár mosták, hogy a banknak nagyon jó

üzletéve volt. Különösen a bőséges tartalékok kellettek figyelmet, miután beigazolván látták, hogy a bank legtöbb üzletága oly fényesen dolgozott, hogy semmitéle kételyre nem lehet alap az intézet teljes konszolidáltsága és jövője felől. A bank részvényei ennek megfelelően emelkednek és ez idő szerint tulajának az ötszázhuszonny, hogy a régi idők emléke kezd kísértetni.

Veszik a jelzálogpapirokat.

Nagy figyelmet keltett a börzén az az egyre fokozódó érdeklődés, ami Berlinből, Bécsből és Prágából nyilvánult meg a jelzálogpapirok, főleg pedig a Magyar Jelzálog Hitelbank részvényei iránt. Az utolsó két hétben jóformán napról-napra érkeztek megbízások 25-50 és 100.000 koronás tételekben, úgy, hogy legalább másfél millió koronányi jelzálogpapir került német és osztrák kezekbe elhelyezésre. Ez a körülmény annál fontosabb, mert tudvalevő, hogy a háboru tartama alatt nagymérvű tartózkodás nyilvánult meg a magyar jelzálogpiaccal szemben és az az előzőkonyság, amelyet a német és osztrák piac tanusit, annak a jele, hogy az összeköttetés állandó marad.

A pénzügyi központ.

Természetes, hogy az emberek nagyon kíváncsiak a Pénzügyi Központra, illetve arra, hogy kik lesznek a vezetők, mikor alakul meg és hogyan fog berendezkedni. A vezérigazgatói állásra eddig ahg harminc jelölt van, a valóságban pedig úgy áll a dolog, hogy Telleky pénzügyminiszter ezidő szerint kizárólag a valutakölesönnel és aktuális pénzügyi kérdésekkel foglalkozik és előreláthatólag csak márciusban fogja újra elővenni a Pénzügyi Központ ügyét. A megalakulás azonban semmi esetre sem történik meg április vége előtt, úgy, hogy minden törtetés hiápvaváló, a közel jövőben nem fog eldőlni, ki kapja meg azt a jó, dotált állást, amely kivételes hatalmat jelent Magyarország összes pénzügyi felé.

Az új hadikölcsön.

Nagy az érdeklődés a negyedik hadikölcsön iránt, amely ugyan még egyáltalán nem közvetlenül aktuális, de amely mégis el fog következni. Fuvesánsk talájják, hogy akad egy-két bank, amely már most kibocsátotta a maga prospektusát, hogy megelőzze a többi intézeteket. Eltekintve attól, hogy egyelőre még semmitéle pozitívum nincs arról, hogy az új kölcsön milyen típusu, milyen kamatozása lesz és a törlesztési feltételeket hogyan szabja meg a kormány, mindenesetre lelkesmeretlenségre vált, szükség nélkül kirukkolni a korai agitációval, amit különben a pénzügyminiszter is helytelenített. Az bizonyos, hogy a harctéri diplomáciai helyzet rendkívül kedvez az új emisszióknak és minden valószínűség szerint a tőzsde is fokozott mértékben fogja kivenni a maga részét a kölcsönagitációból.

Hadseregszállítók a börzén.

Az értékpiacon a legfeltűnőbb jenség az, hogy a hadseregszállítói körök egyre jobban és jobban érdeklődnek a bank és ipari részvények iránt és igen nagy tételeket vásárolnak. Mindenesetre örvendétes dolog, ha a gyorsan meggyazdagodott osztályok bátoron helyezik el a pénzüket, amelyet, hogy direkt elroptának, másrészt azonban kétségtelen, hogy a nagy vásárlóknak tulajdonképpen jövedelemelőltokolási céljuk van és ebből a szempontból nagy szükség volna arra, hogy a kincstár a maga érdekében érvényre tartsa és megakadályozza azt, hogy a parvenus sok milliót leklessen be jó értékpapirokba, tulajdonképpen szerezzenek egyes bankok vagy vállalatok irányításában, amelyek, hogy a nemzeti közelettségek viresében részt vehessenek. Itt gyors megerkedésre lenne szükség és meg kell a mozdulni, hogy a nagy forgalom mellett a kincstár ne helyezkedjek a keves haszon álláspontjára.

Tisza az új termésről.

(A képviselőház ülése.)

Magyarországi Helytartó.

Budapest, február 15.

A közéletmezés vitájának Sággy Gyula volt az első szónoka, aki hosszabban foglalkozott a kérdéssel. A függetlenségi párti Matta Arpád beszélt még és Tisza István gróf tett érdekes nyilatkozatokat. Ugy volt, hogy Polónyi Géza is felszólt ma, de csak holnap kerül rá a sor, amikor valószínűleg az egész ülést kitöltő beszédet mond. Holnap tehát még feltétlenül folyik az általános tárgyalás és miután interpellációs nap lesz, egy órákor állének az interpellációkra.

Bartos János, Abrahám Dezső és Báth Endre régebbi interpellációin kívül Szuhai Pál jegyzett be új interpellációt a boszniai és hercegovinai tartományi köztisztviselők háboru okozta súlyos anyagi helyzete tárgyában.

(Az elnök a parlament tekintélyéről.)

Beöthy Pál elnök háromnegyed tizenegykor megnyitja az ülést. Bejelentti Matta Arpád mandátumának igazolását, majd felkéri a Ház, hogy a közéletmezési vita során felmerült sajnálatos szubjektivitásokat a jövőben ne engedje érvényesülni, miután azok a parlament s az ország tekintélyének ártanak. A maga részéről nem fogja megengedni a vita elhajlását s a Ház, is hasonló állásfoglalásra kéri.

(Drágitottak-e a nagybankok.)

Az első szónak Sággy Gyula, aki részletesen foglalkozik a javaslattal.

Konkrét panaszokat hoztak a Ház elé is, minden egyes esetben kötelessége volna a kormánynak hatóságilag vizsgálatot indítani. Beszélük például, hogy a mikor a rendőrség a zsirkészletek felkutatásához fogott, a Magyar Általános Hitelbanknak volt ideje, hogy a raktárában levő zsirkészleteket a rendőri vizsgálat keretein kívül helyezze el.

Egy másik esetben a pozsonyi polgármester Budapestre jött és a Hitelbanktól zsirt akart vásárolni. A bankban azt felelték neki, hogy csak egy vaggont adhatnak most és a polgármester a bankkal hat korona 40 filléres árban állapodott meg. Két héttel később a Hitelbank pozsonyi fiókja értesítette a polgármestert, hogy most már van zsir, amannyi tesz, de már nem adhatják hat korona negyvenért, hanem csak nyolc korona negyvenért. A pozsonyi polgármester ezt az ajánlatot igen helyesen visszautasította. Kérdeszi, mi ez, ha nem árdragítás?

Sággy Gyula után Lachne Hugó feleértett szavait igazítja helyre, reflektál a földmivvelésügyi miniszter multkori beszédére.

(Tisza a jövő évi termésbiztosításáról.)

Ezután Tisza István gróf miniszterelnök válaszolt a vitában elhangzottakra. Elmondja, hogy kormányrendeleteket nem kísérhették kommentárokkal és összefoglaló jelentéseket sem készíthettek a féllétezámmal dolgozó miniszteriumok, amelyeknek nincsen idejük erre. A képviselő uraknak minden esetre több idejük van. Válaszol Apponyi Albert grófnak a rokkant ügyben felhozott kifogásaira. Rokkant ügyi tanács szervezésével már foglalkoznak is. A miniszterelnök ezután kiterjeszkedett a tavaszi munkálatok nagy jelentőségére. Az őszi abnormis időjárás következtében nagy területek műveletlenül maradtak. Tavaszi megművelésükre fokozottabb tevékenység szükséges és

a gazdáknak egymást kell segíteniök e fontos munkánál. Intézkedések történtek ezenfelül a haditölglyök intenzívebb igénybevételére is. A jövő termés biztosítása tekintetében teljes szigorral fognak eljárni akármilyen jók is lesznek a kilátások. Hosszasan vitatkozott ezután Rakovszky Istvánnak a Hadi Termény és a nagybankok háborús üzletei tekintetében elhangzott kifogásaival. Az a nézete, hogy az árfelhajtásban a bankok nem vettek részt. Az

Az árak különben most már letelék szállanak. Hangsúlyozza, hogy a bankok élelmiszerek forrásombá hozatalával nem káros, hanem hasznos esél kedetet műveltek. Kéri a jelentés tudomásul vételét.

Az utolsó szónok, Mattia Arpád volt, aki szűzbeszédében hosszasan foglalkozott a jelentéssel és gyakorlati órákkal rámutatott a bajok forrására és orvosszereire.

A vitát holnap folytatják.

Szaloniki ostroma tavasszal kezdődhet.

— Heves támadást vár az entente. — Az olaszok is görög földre szorúlnak. —

— Távirati tudósítás. —

Bukarest—Bécs, február 15.

Egy pétervári lap tudósítójának a francia keleti hadsereg parancsnoka Szalonikiben kijelentette, hogy a Szaloniki elleni offenzíva a makedóniai rossz utak miatt elmarad. A Vardar völgy is valóságos mocsárrá alakult át, s így a nehéz ágyuk szállítása, ugymondhatni, lehetetlen. Ezek a körülmények időt juttattak az ententének, hogy Szalonikit hatalmas védművekkel bevehetetlen modern erőddé alakítsák át. A védművek mindenütt teljesen a vidék sajátosságaihoz alkalmazódnak és felhasználva a technika minden vívmányát kizárólag védekezésre szolgálnak. Az ellenséget jelenleg Szerbiában végzett erősítési munkálatok foglalják le. Különös gondal készítik elő a szaloniki offenzívát, melynek sikere csakis a presztizs kérdése. Az kétségtelen, hogy az ellenség fel fogja használni az ostromnál a negyvenkettősöket és azokat az új típusú titokzatos lövegeket, melyeket Düakirchen ostrománál alkalmaztak. Lehetséges, hogy nehéz tüzérségükkel a határról a flottát is fogják lőni. A németek meglepetésszerűen szeretnek támadni s ezért nem egy könnyentudható, hogy mikor fog megindulni az offenzíva. A határon erős felderítő osztagok őrködnek. Az utak megjavulása kedvező lesz ellenfeleinknek, habár az eddig sem akadályozta a hadműveleteket. Görögország belpolitikai helyzete korántsem olyan bonyolult, mint az két hónap előtt volt. Különösen a bolgároknak fontos, hogy megszerezhessek Szalonikit operációs bázisnak, mivel az állandóan fenyegette országukat. Eddigi eredményeik, a német presztizs és a bolgárok biztonsága megköveteli azt, hogy döntő támadást intézzenek Szaloniki ellen.

Samos angol flotta-bázis.

Pétervár. A Ruszkijew Wjedomosti jelenti Athénból, hogy az entente Samos szigetén erős flottát von össze és a szigetet flotta-bázisul használja fel.

Félmillió emberrel védi Szalonikit az entente.

Milanó, február 15. A turini Gazetta del Popolo jelenti Szalonikiból: Néhány nap óta egyre újabb hírek érkeznek a várható offenzíváról. Az entente Szaloniki körül álló csapatok száma, tekintve a szerb haderőtől,

250.000 ember, az ellenség pedig a makedóniai határon csak mintegy 200.000 emberrel rendelkezik. Hogy céljukat az entente-csapatok elérjék, Szalonikiból három irányban kellene operációkat folytatni. Meg kellene szállniok a Vardar-völgyet, leverni a bolgárokat és megszakítani a német—osztrák—magyar keleti vasút útját. A lap levelezőjét egy francia katonatiszt arról biztosította, hogy a szövetségesek offenzívája Szalonikinál nagyobb reménnyel biztat, mint bármelyik más harcórán hasonló vállalkozás. Március első felében, vagyis akkor, midőn az entente csapatokak létszáma a naponkénti szállítások útján 500.000 főre emelkedik, meg fog kezdődni az új balkáni hadjárat.

Bulgária támadhatja Szalonikit.

Bukarest. A belgár kormány felkérte Görögországot, hogy ismertesse álláspontját Bulgáriával szemben. A múlt héten a szófiai görög követ közölte Radosziawoľ val, hogy Görögország még azelőtt is semleges marad, ha Bulgária Szalonikit meg is támadja.

A németek balkáni előkészületei.

Milanó. A „Secolo” balkáni tudósítója újabb részleteket jelent az okkupált makedóniai vidékekről és a szövetségesek készülődéséről. Az utóbbi napok folyamán sikerült helyreállítani a zavartalan vasúti forgalmat a velen—demirkapu—udovoi vonalon. A vasúton nagyszámú német ágyút szállítottak. Az ágyuk a legnagyobb kaliberűek közé tartoztak és jelenleg a makedóniai front különböző részein vannak elhelyezve. Egyes bolgár ezredeket német tisztet vezettek, más ezredknél pedig német tisztet osztottak be a bolgárok mellé. A VII. bolgár divíziót, amely Strumica vidékén állott aselelt, Gyevgvelitől keletre tolták el, helyébe pedig egy 8000 főből álló német csapatot vezényelték. Xantinnál repülőteret rendeztek be és itt négy német pilóta is működik.

A szerb hadsereg.

Lyon. Monastirion keresztül Szalonikiba menekülő és ott partraszállt szerbek megbotránkoztak azon, hogy ott az angolok nem katonai, hanem munkás célokra használják őket fel a sánc építésekénél s ezért allenszegültek. Fegyveres beavatkozás várt szükségessé.

Bern. A „Giornale d'Italia” írja: A szerb csapatok elszállítása Albániából már befejeződött. Nagy szerb hadosztály Koruban van.

Kiverjék az olaszokat Albániából.

Sz fia. Azt a bolgár hadsereget, amely Elbesszánt elfoglalta és most folytatja útját

előre, hogy egyesüljön Durazzo előtt Kövess tábornok hadseregével, Todorov tábornok vezeti. A bolgárok az osztrák-magyar csapatoktól két napi járásnyira vannak és egyesülésüknek immár aligha lesz akadály.

Milanó. A „Giornale d'Italia” értesülése szerint a görög kormányparti sajtó véleménye szerint az olaszok albániai expedíciója ugyanugy fog végződni, mint a francia-angol szerbiai expedíció, tudniillik az olaszok kénytelenek lesznek görög területre visszavonulni.

Repülőrajunk támadása Milanó ellen.

(Bombázott olasz város. — Rémület Észak-Itáliában. — Az olasz repülőök kudarc.)

— Távirati tudósítás. —

Róma, febr. 15.

Hétfőn délelőtt 9 óra tájban több repülőgép jelent meg Milanó felett. A repülőök több bombát dobtak le, amelyek 12 embert megöltek és körülbelül százat megsebesítettek.

A Corriere della Sera jelentése szerint, az olasz védelmi intézkedések teljesen felmondták a szolgálatot. Bresciából jelentették ugyan félórával előbb, hogy ellenséges repülőök közelednek és a milanói repülőteréről azonnal több repülőgép szállt fel az ellenséges aviatikusok elűzésére, a lakosság azonban a riadót nem vette komolyan, azt hitte, hogy csak gyakorlatozásról van szó és nagy tömegekben az utcán maradt. A néptömeg végignézte a levegőben történt eseményeket és figyelte az ellenséges repülőgépek ellen leadott gránátok robbanását. Az ellenséges pilóták mintegy félóra hosszat maradtak a város felett. Az idő tiszta és világos volt. Egy kerékpárgyárban három munkásnőt megöltek a bombák. Néhány magánház is elpusztult.

Az ellenséges repülőök több bombát dobtak a Greco és Turro nevű milanói külvárosokra, valamint Monzara.

Felhivatalosan ezeket közölték a repülőgéptámadásról: Hétfőn reggel kilenc órakor néhány ellenséges légi jármű repült el Milanó felett. A védő ágyuk hevesen lötték a repülőket és repülőflottánk is megtámadta őket. Az ellenséges járművek eltűntek, miután előbb néhány bombát dobtak le. A kár jelentéktelen, hat polgárt megöltek, néhányat megsebesítettek. Egy későbbi jelentés szerint a halottak száma nyolc, a sebesültek körülbelül kilencven.

Róma. A Stefani ügynökség jelenti: Milanóban a repülő támadás okozta anyagi kár csekély. A polgárságnak hat halottja és több sebesültje van. Monzában egy halott és öt sebesült van. Bergamoóban három bomba, Treviglióban két bomba hullott le. Ezek a bombák nem okoztak károkat. Bresciánál szintén megjelent hat repülő. A védőágyuk lötték a repülőket, amelyek nem juthattak a város felé s visszarepültek a határon.

Lugano. A Secolo megjegyzi, hogy Milanót hatvannyolc év óta először érték ismét osztrák-magyar bombák.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Színházi műsor:

Szerda: Berky Lili vendégfelléptével, a téli színház rendes helyáraival: „A vig özvegy”, operett.

Csütörtök: Berky Lili vendégfelléptével a téli színház rendes helyáraival „A kisasszony férje” vigjáték.

Péntek: Odry Árpád a budapesti nemzeti színház művésznök vendégfelléptével rendes helyárral „Rosenkranz és Gildenstein”.

Szombat: Odry Árpád vendégfelléptével rendes helyárral „Három testőr”.

A legénybucsu — Berky Lilivel.

A „János vitéz” óta nem igen volt primadonna-szerep, amelyben úgy ragyoghatott volna egy szubrett-temperamentum minden szépsége, ötletessége, mint a „Legénybucsu” Stella szerepében. A hódítás minden raffinement-ja ép-úgy odailik a kedvesen megrajzolt leányalak legyverei közé, mint a finomságnak és subtilis hangulatoknak bájos játékszerai. Nem is csoda, hogy ezidő szerint a magyar színpad minden valamirevaló primadonnája ezzel a szereppel kél és fekszik, ebben hódít és tündököl.

Berky Lili Stellá-járól is elmondhatjuk mindezeket — és még valamit. Van a Berky Lili egyeniségében valamit csodálatosan megvesztegető, elragadó vonás, amelyet sem szépségével, sem színpadi ruhájával nem azonosíthatunk. Egy teljesen őszinte, meleg léleknek a kisugárzása ez, mely mélyebb, igazabbá szelbb teszi a megjátszott lélek rajzát. Ez a csodálatos képesség teszi ennek a kedves művész asszonynak minden fellépését, igazán vonzóvá és kívánatosá — itt Aradon is, ahol ugyancsak szeretik. Ennek a szeretetek ünneplő megnyilatkozásai gyakran felhangzottak a tegnapi est folyamán.

Az előadásról különösebb mondanivalónk nincs. A régi szereplők — a régi jók voltak. A zenekar ma is pompásan végeste a feladatát. Z. A.

* Bedeus Bella bárónő nagyszabeni és brassói hangversenye. Megemlékeztünk néhány nap előtt arról, hogy Bedeus Bella bárónő szép sikerrel szerepelt Brassóban, ahol a brassói hadiárva javára adott hangversenyt. A Brassói Hírlap hosszabb közleményben emlékezett meg az énekművésznő sikeréről. Egy tehetséges operaénekesnő igazi, művészi előadásában gyönyörködhettünk mindvégig — írja az említett lap többek között, — A művésznő a klasszikusok legszebbjeit szólaltatta meg finom, minden változatban könnyedén hajló, kellemesen csengő hangján. A néma csendben felhangzó operáriák igazi művészi érzéssel előadott melódiái a hallgatóságot a végletekig lebilincseltek. Különösen Wagner Tannhäuser operájának Erzsébet áriája, Weber Büvös vadászából Agatha áriája és Mozart Varázslúvóia című operájának Pannina áriája voltak óriási sikert. A szép és előkelő közönség szünni nem akaró tapsviharokkal jutalmazta a művész operaénekesnőt. Bedeus bárónő kettős célt szolgált hangversenyével. Egyrészt igen kellemes szórakozást és élvezetet nyújtott izléses és művészi előadásával a zenéért rajongó publikumnak, másrészt pedig a brassói hadiárva célját szolgált, midőn a nagylelkű művésznő az estélyi tiszta jövedelmét a nemes ügy hazánára bocsátotta.

Sikerült hangversenyt adott Bedeus Bella bárónő Nagyszabenen is. Ott tartott hangversenyéről a nagyszabeni német lap az alábbiakat írja:

— A tegnapi hangversenyen hová a jótékonyosság, a művészet szeretete és talán a kíváncsiság is rendkívül nagyszámu közönséget vonzott, alkalmunk volt Bedeus Bella bárónőben egy bájos énekesnőt megismerni. A hang, mely magában véve csak holt tőke, Bedeus Bellának kezelése által a hallgatóság részére a gyönyörűség gazdag gyümölcsét hozta meg. A különböző fekvésekben egyenlően szép csengő sopránja az ezüsttiszta forrás csörgedezéséhez hasonlított. De nemcsak a hang színezése nyújtott élvezetet a tülnek, hanem a precíz ének-technikája által is bizonyosságot tett komoly és céltudatos tanulmányról. Az énekesnő szabad, közvetlen fellépése előnyös megjelenése fokozta szereplése hatását.

* A színház hírei. Berky Lili vendégjátéka. Az aradi közönségnek mindenkor ünneplott vendégprimadonnája szerdán lép fel másodszer Lehár páratlan szép zenéjű operettjében, „A vig özvegy”-ben és csütörtökön a legújabb és legnagyobb sikert aratott vigjátékban „A kisasszony férje” udonságban. Berky Lili tanulmányos művészetével minden fellépése alkalmával újabb dadalok színhelyévé varázsolja a színpadot és a mi közönségünk mellett ünneplő minden megjelenése alkalmával. Odry Árpád, a budapesti Nemzeti Színház kiuno művésze, ki csak a napokban gyönyörködtette két kiváló alakításban közönségünket. Pénteken újra megkezdte vendégszereplését és ez alkalomra két legkedvesebb szerepet választotta, pénteken „Rosenkranz és Gildenstein”, szombaton pedig „A három testőr” vezető főszerepét játsza, a többi szerepeket a társulat elsőrendű tagjai játszik. — Ifjúsági és népies előadás. Szombaton délután három és fél óra-
kor „Az arany ember”, Jókai kitűnő színműve van előadásra tűzve. Ezen előadást, mely nemcsak a tanuló ifjúságot gyönyörködteti, a felnőttek és szülők is látogatják annyival is inkább, mert az „Arany ember” amúgy is egyik legnagyobb irodalmi termék. Jegyek az összes előadásokra már most váltakozó a színházi pénztárnál. Előkezesületen „Vagy ő, vagy senki” legújabb Eysler operát, „Lancsós és Grün Lili udonságos.

* Baitházár püspök aradi előadása a Katona otthon javára. Vasárnap, február 27-én délután az aradi kulturpalotában háborús jótékony célra érdekes és szép előadás lesz. Az előadást a Katona otthon javára rendezik, a jövedelem tehát egy igen szép és humánus katonai intézménynek jut. A magyar katonai otthonok, amelyeknek József főherceg, a hatodik hadtest parancsnoka a fővédnöke, a harctérről beteges, sebesülten hazatérő katonáknak adnak pihenőt. Legnagyobb ilyen otthon Debrecenben van, de Ausztriában is tartanak fenn a harcterekről ott hazatérő magyar katonák számára ilyen otthonokat, ahol pár fillérért minden szükséglet, szórakoztatást, enyhülést, pihenést nyújtót megadnak vitézeinknek. Az otthon javára olyan művészek, akik katonai kötelezettségüknek tesznek eleget és maguk is megsebesültek, betegek, lábadozók már több előadást rendeztek nagyobb magyar városokban. Az aradi előadást most készíti elő Ivanyi Sándor a Katona Otthon főrendezője. Az előadás végleges műsorát csak ezután állítják össze, annyi azonban már befejezett dolog, hogy a megnyitó beszédet Baitházár Dezső dr. debreceni református püspök mondja el. Az előadás jegyeinek árusításait már meg is kezdi a Scherhag H. és fia cég.

* Carmi Mária az Apollóban. (A hermelinköpeny.) Reinhardt nagy művésznőjét: Mária Carmit eddig csak drámaiban láttuk. Most a drámai sikerek után egyszer vigjátéki sikerre pályázott a művésznő. A hermelinköpeny a Mária Carmi-sorozat legújabb képének címe és a vigjátékban Mária Carmi oly elsőrangú szerepet kapott, hogy nem esnetett nehezére jó alakítást nyújtani. A művésznő egy

grófnő szerepét játsza a darabban. A grófnő férje elfelejti, hogy a grófnőnek születésnapja van, nem gratulál neki és a grófnő bosszúságában elhatározza, hogy három udvarlója közül az egyikkel megcsalja. A véletlen, amely a legkitűnőbb helyzetkomikus, egyik udvarlójával az elé a kirakat elé vezeti a grófnőt, ahol a gróf által a nevenapját ünneplő Lory táncosnőnek vásárolt hermelinköpeny van kitéve. A grófnő megkívánja a hermelinköpenyt, amely körül most már a leghumorosabb és legkényesebb helyzetek alakulnak ki, míg a grófnő birtokába jut a köpenynek. A legújabb Carmi-képet szerdán és csütörtökön mutatja be az Apolló-színház.

* A Társaság. A legújabb illusztrációban ezuttal is bővelkedő A Társaság előfizetési ára egész évre 18 korona, félévre 10 korona, negyedévre 5 korona. Mutatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal: Budapest, Ritz szálló.

* Mórlic, a csodamajom. (Vigjáték-szenzáció az Urániában.) Eisenbach Henrik, a bécsieknek kedves komikusa, aki a színházakban és kabarékban egyaránt szédületes sikert aratott, a filmre kíváncsított. Megállapíthatjuk, hogy ezen kíváncsítása teljesen jogosult volt, mert egy ilyen kiváló komikus, akinek őshumora és elsőrendű mimikai tehetséget adatott, annak filmen kell játszania. A mai vigjáték témája is annyira különös, hogy már azért is érdemes volt ezt a pazar rendezési képet megcsinálni. A kiváló művész az egész vigjátékot keresztül megtévesztésig hü maszkban egy majmot játszik, kit csodamajom néven a legelsőrangú helyiségek mutogatnak és akinek mindenütt szédületes nagy sikere van. Mélyreható tanulmányok, nagy megfigyelő tehetségek kell lennie a művésznök, ha ilyen életrajzi produkciót tud megteremteni. — Therese Raquin, Zola Emil világhírű regénye, amely egy kiváló német gyárfeldolgozásával most kezdi meg hódító körurját, a vidéken legelső ízben az Urániában kerül bemutatásra.

Ferdinánd cár és királyunk pohárköszöntői. Bocsból jelentik: A tegnapi dejeuneren királyunk felköszöntőt mondott a bolgár királyra. A felköszöntőben kiemelte a király, hogy a közösen ontott vér megpecsételte barátságukat, szorosabban összefűzte az országaikat. Isten áldását kérte a közös ügyért a harcolók legyvereire. Ferdinánd király válaszában megköszönte a hozzá intézett szép szavakat. Háláját tejezte ki királyunknak a tábornaggyá történt kinevezetéséért. Isten áldását kérte a szövetséggekre, hogy eme komoly időkben az ellenség hidrájával küzdve, áldozatokat kárpótló tartós és becsületes békét ér-hessenek el.

LEGUJABB.

Erkezett éjjel 2 órakor.

Páris. Briand hazatérése után számos politikust fogadott. Elmondotta, hogy igen örül látogatása eredményén. Benyomásai kitűnőek. Az olasz király, a kormány és a nép kitűnő fogadtatásban részesítették.

Berlin. Hoen vezérőrnagy, a monarchia sajtóhadiszállásának parancsnoka a hadikéllítés meztelintésére ide érkezett.

Lugano. Az olasz sajtó szerint Briand látogatását Salandra viszo-
nozni fogja. Hogy mikor utazik, Párisba és kikkel, efelett a mai minisztertanács dönt.

Még nem lehet üzleteket kötni Szerbiában.

— Egy magyar kereskedő érdekes megfigyelései Belgrádban. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 15.

Amióta elfoglaltuk Szerbiát, sűrűn jelennek meg a lapokban közlemények a szerbiai kereskedelmi viszonyokról és egyik-másik tubuzgó lap már arra is buzdította a magyar kereskedőket, hogy minél tömegesebben rohanják meg a megbédított szerb területet, még mielőtt az osztrák, vagy a német üzletemberek learatják a megszállott gyarmatot.

Egy ismert magyar kereskedő, kitűnő ajánlatokkal felszerelve lement Belgrádba, hogy tanulmányozza a szerb kereskedelmi viszonyokat. Telve volt üzleti ötletekkel és akaratával, hogy a magyar kereskedelem számára hódításokat tegyen Péter király földült országában. Teljesen lehangozva tért azonban haza és tapasztalatairól a következő érdekes információt nyújtotta az Aradi Közlönynek:

— Nemcsak a magyar kereskedők nem tudnak odalent üzletet csinálni, de senki sem. Személyesen győződtem meg arról, hogy még nem tért vissza Belgrádba a rendes forgalom. A rendőrségen és a kerületi parancsnokságnál, valamint a III. Etappenkommandónál egyenesen arra kértek, hogy világosítsák föl mindenkit az oda való utazás hiábavalóságáról. Nem lehet lenni sem vásárolni, sem eladni. Mindenféle élelmiszeiket a katonaság részére rekviráltak, úgy, hogy azokat onnan nem lehet elszállítani. De az odaszállítás sem lehetséges, mert hiszen a vasut nem vesz fel árut. Maga Belgrád majdnem teljesen kihalt város; most már ugyan mintegy huszezezen tértek vissza, de ezek közül mintegy tízezer a katonaság kénytelen ellátni élelemmel. Vásárlóképes publikumról még egyáltalán nem lehet szó.

— Ami az üzletnyitást illeti, a katonaság természetesen előnyben részesíti azokat, akik már korábban is ott voltak letelepedve. Később megbízható idegeneknek is fognak engedélyt adni, de az iparengedélyek bizonytalan időre szólnak, bármikor megokolás nélkül visszavonhatók és oly feltételekhez vannak kötve (eladási árak előírva stb.), hogy rendes kereskedőknek nem lehet kedve olyat kiváltani. Egyelőre úgy akarja megoldani a katonaság a bevásárlás kérdését, hogy ugynevezett Zentralwarenlagert létesített, melyből azután a kereskedők fedezhetik szükségletüket és az így szerzett árukat megszabott árakon eladhatják a közönségnek. Inkább mondhatni, hogy Zimonyban van nagy forgalom; ez a város a Balkán felé való nagy átjáróhelyé fejlődött. Belgrádban nincsenek is érintetlen üzlethelyiségek; az alsóváros házai teljesen romba dőltek, a felsővárosban már nem olyan lehangozó az utcák köpe, de benn a házak belső falai szintén romokban hevernek. Idegeneknek nem ajánlatos üzletet nyitni, mert a katonaság által kiadott engedély igen súlyos feltételekhez van kötve. Mindenekelőtt katonai ellenőrzés alá kerül az illető; semmiféle kártérítést nem igényelhet; a hadvezetőség bármikor, minden megokolás nélkül megvonhatja az engedélyt, vagy felszólíthatja, hogy huszonnégy óráig belül hagyja el a várost. A romok helyén természetesen nagy építkezés folyik, de ezt maga a hadsereg végzi. Viszont nagyszámu barakk építésére éppen egy budapesti cég kapott megbízást.

Különösen a dinár-kurzus megállapítása okoz nagy nehézségeket; a dinár értékét ötven fillérben állapította meg a katonaság, de ezt keveslik a szerbek. Többet meg nem lehet érte mégse adni, mert a szerb nemzeti bank aranyfedezetét a szerb kormány magával vitte. A valutakérdés megoldása nélkül lehetetlen lesz üzleti forgalmat lebonyolítani. Ez különben azért is bajos, mert bankok ott egyáltalában nincsenek nyitva.

— Végül felhívom a figyelmet arra, hogy a napilapok tévesen közölték azt a hirt, hogy a III. Etappenkommandónál lehet szerbiai követeléseket érvényesítés végett bejelenteni. Ez teljesen téves információ, mert ott csak azt akarják tudni, hogy a Szerbiában levő gyáraknak és üzemeknek kik a birtokosai, részvényesei és társtulajdonosai, hogy azoknak megfelelő kárpótlást fizethessenek az esetre, ha az illető ipartelepnek reaktiválására elhatározza magát a szerb kormányzás, vagy katonai parancsnokság.

Otven métermázsá elrejtett liszt és buza.

(Letaglalt élelmiszerkészletek. — Liszt-csempészes a vámon át.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, február 15.

Alig pár nap előtt jelent meg a belügyminiszternek egy rendelete, amellyel az elrejtett lisztkészletek és gabonaneműek felkutatásával a pénzügyőrséget bízta meg. Ugyanebben a leiratban elrendelte a miniszter azt is, hogy a pénzügyőrök a hatóságok munkájukban hathatósan támogassák. Az aradi pénzügyőrség a rendelet megérkezése után nyomban hozsálított a feladat teljesítéséhez.

A közönség is tudomást szerzett a lapok után arról a rendeletről és az aradi pénzügyőrségnek hamarosan sok dolga akadt. Ugyanis garmada számára érkeztek feljelentések, melyek elrejtett gabonaneműekről, vagy lisztkészletekről adnak számot és megjelölik azt a helyet is, ahol azokat fel lehet találni. Az aradi pénzügyőrök nagy apparátussal láttak hozzá a leleplezett készletek felkutatásához, de egy-két zsák lisztnél, vagy buzánál egyebet sem találtak.

Annál nagyobb sikere volt a rendőrség egyik detektívének. Bőrcsök Lajosnak, akinek tudomására jutott, hogy Szeik Mátyás magánzó Illés-utca 113. számú házában különféle eltitkolt gabonanemű van elraktározva. A detektív felkereste Szeik házat, melynek padlásán 14 zsák főzlisztet, 10 métermázsá buzát, 16 métermázsá morzsolt tengerit, tíz zsák babot és más gabonaneműeket talált, melyből csak a buza volt bejelentve.

Megtudta Bőrcsök detektív azt is, hogy két aradi pék eddig ismeretlen, meg nem engedett utakon nagyobb mennyiségű lisztet hozott be Aradra. Az egyik, Babov Mita pékmester, a Szent Péter-tér 2. számú házban levő műhelyébe huszonnégy zsák lisztet, Simon István pedig a Lujza-utca 2. számú házában lévő pékműhelyébe husz zsák lisztet hozott be a kissezentmiklósi malomból. Azt, hogy a lisztet hogyan tudták a vámon keresztül hozni a pékmesterek, nem akarták bevallani. Végül a Demeter-utca 45. számú házban, özvegy Mittemayer Antalnénál is talált Bőrcsök egy métermázsá buzát, amely nem volt bejelentve.

Az elrejtett készletek tulajdonosai ellen a rendőrség megindította az eljárást és ügyüket átította a rendőri büntető bírósághoz. A lefoglalt készletek eddig meghaladják az ötven métermázsát.

Aradi urileány a mozi művésznője.

(Montagh Iona Somlay Arturral filmvígjátékban.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, február 15.

Érdekes magyar film kerül legközelebb Budapesten bemutatásra: egy filmvígjáték, amelynek főszerepét Somlay Artur, a Nemzeti Színház kiváló művésze játssza, párinere pedig — Montagh Iona, nagybányai Sándor csanádmezei nagybirtokos leánya lesz.

Mint ismeretes, a dicszázad nagybirtokos mintegy két év előtt költözött Aradról — ahol családja a társadalmi életben előkelő szerepet játszott — Budapestre. Montagh Iona, aki most a filmben fog bemutatkozni legközelebb az aradi közönségnek, Budapesten már szerepelt nyilvánosság előtt, még pedig az ország első operetszínházján, a Királyi színházban a Lengyelvér című operett fő női szerepében. A fess és temperamentumos urileányambíciója és tehetsége a színpad felé vonzotta és így — mint azt az Aradi Közlöny már megírta — amikor családjával együtt Budapestre költözött, régi vágyának eleget téve Rákosi Szidi asszonynál aultköl, hogy arról ötfi tudtak volna, titokban leekét vett. Szidi néni, akinek keze alól már oly sok kiváló színész nő került ki, az átlagot jóval felülmúló tehetségét fedezte fel a fiatal leányban és arra biztatta, hogy mutatkozzék be a nyilvánosság előtt is. A múlt év május havában meg is történt a fellépés. Montagh Iona, mint említettük, a Lengyelvér című operett fő női szerepét játszotta el, még pedig igen nagy sikerrel. Egyik érdekessége volt beavatottak előtt az előadásnak az, hogy egyik párbolban ott ült a fiatal művésznő apja, Montagh Sándor is, aki mindaddig, míg leánya színpadra nem lépett, nem is tudta, ki az a „Máté Iona”, aki Marinya szerepét játssza.

Sikere akkor oly nagy volt, hogy egy későbbi magyar film számára egyik filmgyárunk már is biztosította szereplését. A filmvígjáték lesz, szakértők szerint olyan, amelyben a szereplők bebizonyították, hogy a műfajban hívtottabbak vagyunk, mint akár a németek. A darab címe „A grófnő betörő”, szerzője Illés Jenő, a kiváló szakember, aki hosszabb ideig a berlini „Lichtspiele am Nollendorfpfplatz” vezetője volt. Maga Illés rendezte is a darabot, amelyet a legsikerültebb magyar filmek mondanak.

Értesülésünk szerint a filmet még e hónapban bemutatja egyik aradi mozi is. Különben rövid időn belül nemesak a moziban, hanem a színházban is bemutatkozik Montagh Iona az aradi közönségnek. Az aradi újságírók egyesülete ugyanis a jövő hó folyamán a „Sajtószállítás” név alatt felépítendő kárpáti falu javára rendez a színházban jótékony előadás, melynek egyik clouja Montagh Iona fellépése lesz.

Harctéren levő katonáknak

a legkedvesebb és legalkalmasabb ajándék egy hazuról érkező hírlap. Az „ARADI KOZLONY”-t a táborba minden aradi katona olvassa

Délelőtt-délutáni hivatalos órák a rendőrségnél

(Az ügyeletet beosztása.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, február 15.

Greén Nándor főkapitány ma adta ki alábbi rendelkezését, mely a hivatalos órák új beosztásával foglalkozik. Holnaptól kezdve délelőtt és délután is lesznek hivatalos órák a városházán. Az új beosztás különösen a rendőrségen okozott nagy változásokat, mert úgy a rendőrtiszt kar, mint a legénység túlválasztva a hivatalos órákon kívül különböző inspekción is teljesít. A főkapitány rendelete, mely az inspekción beosztásával is foglalkozik így szól:

A hivatalos órákra vonatkozólag hozott rendelkezésem hatályon kívül helyezése mellett tudomására hozom az összes rendőrtisztviselőknek és irnokoknak, hogy a polgármester ur február hó 15-től a hivatalos órát a kezelő személyzet részére reggel 8-12-ig és délután 2-6-ig, a fogalmazói szakon működő tisztviselőknek pedig délelőtt 9-12-ig és délután 3-6-ig terjedő időben állapította meg. Egyidejűleg a magam részéről a következőket rendeltem:

A tiszt ügyeletet szolgálat úgy hétköznap, mint ünnepponon délután egy órákor kezdődik és tart másnap délután egy óráig, a felváltás mindig ez időben történik. Az ügyeletes tiszt mellé szolgálattételre kirendelek minden napra, az ünnep- és vasárnapot is beleértve délelőtt 8-12-ig és délután 2-6 óráig egy segédügyeletet, aki köteles az ügyeletes tiszt utasításai szerint működni. Ezen szolgálatot a központi főfelügyeletet nem tartó segédtisztok és irnokok látják el. A főfelügyeletet tartó tisztok minden napon, a segédügyeletre kivezényeltek vasár és ünnepponon étkezés végett a hivatalból délelőtt 11 órákor távoznak el. A központi ügyeletet szolgálatot tartó tisztviselők 24 órás szolgálatuk után délután csak öt órákor tartoznak a városházára bejönni.

Az ellenőrző és felügyeleti szolgálatot teljesítő tisztviselők, ha hivatalos órák alatt külső szolgálatot kénytelenek ellátni, a hivatalt a szükséges időben elhagyhatják, ezt azonban jelenteni kötelesek. Vasár- és ünneppon az összes tisztviselők és irnokok délelőtt 9 órától 12 óráig kötelesek a hivatalban tartózkodni.

A városházán ügyeletet szolgálatot tartó őrmesterek továbbra is déli egy órákor váltanak. A detektívek ezután is a bünyügyi osztály vezetőjének utasítása szerint teljesítenek szolgálatot, ügyeletet szolgálatban szintén déli egy órákor váltják egymást.

A délutáni hivatalos órákra való tekintettel meghagyom Beretz Ferenc rendőrkapitánynak, mint a bünyügyi osztály vezetőjének, hogy megfelelő tartalékról a délutáni időre is gondoskodik. A kerületi biztosok ünneppon és vasárnapokon 10, hétköznapokon pedig délután öt órákor kötelesek a városházán az utasítások átvételére véget megjelenni. A tisztviselők és napidíjas irnokok ügyeletet szolgálati beosztásával Beretz Ferenc rendőrkapitányt bizom továbbra is meg.

A kapitányokat kapitányi ügyeletet szolgálatuk alól felmentem. Kötelességévé teszem azonban a főügyeletet tisztviselőknek, hogy a hivatalos órák kívül fontosabb ügyekben az érdekelte ügyosztály vezetőt értesítse, esetleg az ügy miben állását nekem jelentse.

Weil Magda budapesti sikere.

(A fővárosi lapok a fiatal aradi hegedűművészről hangversenyéről.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, február 15.

A budapesti zeneakadémia nagytermében hétfőn este Straube Károly lipcsei orgonaművésszel együtt óriási sikerrel hangversenyzett a fiatal aradi zenei kiválóságok egyike, a hegedű három ifjú aradi mestere közül a gyöngébb nemhez tartozó, de művészetben éppen nem gyöngye Weil Magda. A fiatal hegedűművésznek nem az első nagy hangversenye volt ez. Budapesten, Bécsben, németországi körútján egyaránt nagy sikereket aratott már és ez a hangverseny csak végleges megpésztelése volt a nagyszerűen induló művészi pályának. Weil Magdát, akit nemrég az aradi kulturpalotában hallottunk elragadtatással, most a zeneakadémiában megjelent fővárosi közönség ünnepléssel szeretettel. Hangversenyéről az előkelő fővárosi lapok így emlékeznek meg:

Az Újság: Németországban elsőnek tartott orgonaművész és a kitűnő magyar hegedűművész kettős hangversenyt rendeztek ma este a Zeneakadémia termében. Az est másik szereplőjének, Weil Magdának tehetsége csak még teljesebb mértékben bontakozott ki tavaly óta. Nem esett vissza semmi tekintetben, csak fejlődött tovább. A technikája még ragyogóbb, tónusa még öblösebb, még férfiasabb, a temperamentuma még magávalragadóbb lett. Hamarjában nem tudánk fiatal lányt említeni, ki annyira önálló, egyéni művésze a hegedűnek, mint ő. Sikere megérdemelten igen hangos volt. Több ráadást kellett adnia.

Pesti Hirlap: Böven kijutott a szépszámu hallgatóság lelkes tapsaiból Weil Magda hegedűművésznek is, aki tavalyi hangversenyének szép sikerét megszerezte mai szereplésével. Saint Saens rondo capricciosoját, két Kreisler-átíratot és Paganini varációját játszotta előkelő ízléssel, meleg tónussal és virtuóz technikával.

Neues Pester Journal: — Nem kevésbé élvezetesnek mutatkozott Weil Magda kisasszony hegedűjátéka. A fiatal, nagyraivartott hegedűművésznőt már hallottak ezen a helyen. Nemesak két Fritz Kreisler által átírt hangversenyszámában, hanem kifejező ereje elhatározott voltában, heves zenei temperamentumában és gazdag tiszta csengésű tónusaiban emlékeztet Weil kisasszony (egy valódi „Kreisleriana”) erre a lényes hegedűművészre, akitnek még csak a teljes érettséghez kell elérnie, hogy a legelső soraiban legyen. Weil kisasszonyt is városon ünneplték és ráadásokat kívántak hallani tőle.

Budapesti Hirlap: Az orgonaszámok között Weil Magda hegedűművész adott elő néhány darabot. A művész szélesen, szinte fértiasan kezeli a vonót, amely alól básonyos légyszerű hangokat tud kialszani. Technikája kifogástalan a művészetet a közönség is elismerő tapsával honorálta.

Pesti Napló: Hétfőn este Straube Henrik, a jővevű lipcsei orgonaművész, a lipcsei Thomaskirche orgonistája és Weil Magda, az ifjú magyar hegedűművész együttes hangversenyt rendeztek a Zeneakadémia termében. Weil Magda hegedűjátékában fejlődés mutatkozik, a technikai készség mellé érdemes kvalitásnak odaállt az előkelő kimélyítése, őszintesége, átérzettsége. A műsorában még külső hatásokra vonatkozó megjegyzések látszanak, a

Saint-Saens- és a Paganini-számok ezt mutatják, a három apróságot, Dittersdorf és Pugnani Kreisler átírásában irt kedves műveit, kellemes hanggal, sok figyelni való egyéni tulajdonságokkal játszotta. Egy ilyen kétségtelenül tehetséges hölgy, mint Weil kisasszony, a műsorában nagyobb igényű lehetne önmagához, ez egy amatőrnek való műsor, nem egy komoly értékelésen sikerrel áttört ifjú művészeknek. A közönsége azonban ezzel is beérte és sokat tapsolt neki.

Világ: Az orgonaszámok között Weil Magda, kinek jeles képességeit múlt évi hangversenyeiről ismerjük, adott elő hegedűkompozíciókat. Meglepően fértias, széles tónusa, fejlett technikája és rendkívül muzikális előadása ma is teljes hatással jutottak érvényre. A szépszámu közönség lelkes ünneplésben részesítette a két művészt.

A csehek Szegeden.

(Különös történet az állomáson.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Szeged, február 15.

A Szegedi Napló írja: Sokse hajhásztuk a botrányt, most se tesszük, izlésünkön kívül a háborús helyzet is visszatart most tőle, melyben mi is a Tisza István elvét valljuk: inkább tompítani, mint élesíteni kell az ellentéteket. Az alábbi három esetet mégis kötelességünknek tartjuk följegyezni, minden kommentár nélkül, akármilyen nehezükre esik is lenyelni a keserűséget. De ha másnak szabad érzékenynek lenni, néha indokolatlanul is, mint az első esetből kitűnik, legalább addig mi is elmehe-tünk az érzékenységekben, hogy legalább följegyezzük a tényeket.

Január 25-én a 28-ik gyalogezred a Koron utcán vonult a kaszárnyába. A Svics-féle korcsma előtt állott két elbusult magyar, Horváth Mihály és Masánszky György. Mit csináltak, mit nem, ők nem igen emlékeznek rá, — a zeneszóval masírozó eszedből hirtelen kugrott néhány katona és bevitte a két magyart a kaszárnyába. Onnan rendőrről telefonáltak, akinek egy német nyelvű átíratot együtt azzal adták át a két embert, hogy az őket becsületükben súlyosan megsértette, mert fölnyújtotta előttük a karját és ezért a legszigorubb megtorlást kívánják. A rendőr magyar nyelvre fordította a német jelentést és ebben már ugy fest a tényállás, hogy a két ember „állítólag” iltas állapotban utcai botrányt okozott. A kihágási bíróság tíz-tíz koronára büntette bántóparancsot a két embert, akik felebezéssel éltek. Felebezésükkel ma foglalkozott a tanács és mivel egyik vádat sem látta beigazoltnak, mind a két embert fölmentette.

A másik eset:

Szombaton estefelé katonavonatot ment keresztül Szegeden. Vidékről jött a vonat, idegen katonák, csehek voltak az utasai. A vonat itt az egyik állomáson hosszabb ideig tartózkodott. A legénység menázzit kapott, aztán vonatba szállt a kocsik ajtajából nézték az alkonyatba burkolózó nagy magyar várost. A vonatkísérő személyzet megadta az indulásra a jelt, a mozdony nagyot sipolt és lassan megindult. A katonák, akik az előbb nyugodtan álldogáltak a kocsik ajtajában, a vonat megmozdulásának pillanatában, mintegy adott jelt, orditozni kezdtek.

Kiáltások röpködtek a cseh katonák ajkáról az állomáson tartózkodó közönség felé.

Visekedésükre az állomáson szolgálatot teljesítő vasuti főtisztviselő megállította a vonatot és az állomástiszttel együtt fölkereste a

katonavonat parancsnokát, akitől aztán ketten kérték a legénység megrendszabályozását. A katonavonat parancsnoka végighallgatta a vasúti tisztviselő és a katonatiszt felszólalását, a mikor azután befűztek jelentésüket, kezével legyintett egyet és mint aki jól végezte dolgát, megfordult, folszállt a vonatra. Mit volt mit tenni, elindították a vonatot és a cseh viézek nevető, gunyolódó arccal folytatták tovább.

Az ügyben mint halljuk, interpellálni fognak a szegedi városi közgyűlésen.

Végül a harmadik eset a következő: Szeged városának a Mars-téren van egy hatalmas kaszárnya. Nehéz, szászereken épült s azt a pénzt a szegedi magyar emberek adóilléréiből

eremítették elő. A múlt évben még a szegedi híres Fejérváry-bakak tanyáztak benne, jelenleg azonban a 28. gyalogezred talált ott hajlékot. Szeged városának ezen az épületén két zászló lobog a februári szélben. Az egyik a fekete-sárga, az osztrák zászló, a másik a piros-fehér, a cseh zászló. Elhisszük, hogy nincs benne semmi tendencia, hogy a piros-fehérezöld lobogó hiányzik az épületről. Bizonyára csak feledékenység. De éppen azért rendén való volna, ha Szeged város, mint a házgardája, udvariasan figyelmeztetné a vendégeket, hogy ne legyenek ők se udvariatlanok — fölteszük, pusata feledékenységéből — a magyarság iránt.

Negyvenezer koronás deficit.

(Az élelmezési akció számbeli eredménye. — A nyers adatok beszéde.)

Az Aradi Közlöny tudósítója.

Arad, február 16.

Pénteken, a közlelmezési bizottság ülésén hozta nyilvánosságra Lócs Rezső helyettes polgármester a sertés üzlet deficitjét, amely a pontosan átvizsgált és lezárt számadatok szerint 14078 korona. A helyettes polgármester másnap a tanácsnak is referált az ügyről, a ki az előterjesztést azzal a javaslattal fogadta el, hogy most egyelőre nem foglaljuk a számadásokkal, hanem majd, ha az egész élelmezési akció zárószámadása elkészült, vessi revízió alá az egyes üzletek forgalmi statisztikáját és elszámolását. A tanácsnak is megmondotta a helyettes polgármester, hogy a sertés üzlet deficitje aligba lesz más bevételi forrásból pótolható, mert már az összes üzletekről jórészt elkészült mérlegek szerint körülbelül huszezer korona hiány mutatkozik az 1915. év terhére. Hozzávetőleges számítás alapján az Aradi Közlöny azt írta, hogy a deficit ötvenezer koronánál nagyobb lesz. Örömmel állapítjuk meg, hogy nem nekünk volt igazunk. A deficit alul van a félszáz ezer koronán és összesen, most már egész pontos a szám, 41558 koronára rug. Azonban megjegyzendő, hogy ebben a sertés üzlet, a juh üzlet és az élelmezési akció keretébe tartozó minden vállalkozás vesztesége benn, foglaltatik. Kivéve a liszt üzletet, amelynek számadásai teljesen különállóak és amely 20365 korona tisztá hasznót produkált.

A tanács legutóbbi ülésén azt is elhatározta, hogy azt a tíz folyószámát, amelyet a Központi Takarékpénztár az élelmezési üzletek részére nyitott, egyesíti, mert ez a retentív tömeg számla csak megnehezíti az áttekinthetést. A számlák egyesítésük az eredményeként megállapítható, hogy az összes élelmiszer üzletek tarozása, beleértve a banknál nyitott kétszáz ezer koronás alaphitelt, a mely kamatokkal 206741 koronára emelkedett, 253044 korona. Ezzel szemben a város üzleteinek követelése különféle címeken 211486 korona. Ebben benn foglaltatik minden raktárüzlet is, a mely most már rendszeresen leltározva van. A fedezendő összes hiány tehát 41558 korona. Ennyit tisztá rá a város az élelmezési akcióra 1915 év december 31-én a papíron. Hogy az igazságnak megfelelő tiszta képet adjunk, meg kell mondani, hogy a juh nusszéknel mutatkozó 3909 korona deficit például megterül, sőt telemes haszonra is lehet számítani, mert a bárányok éltéke, a mi-

maid a hiányt. Meg kell mondani, hogy a város veszteségeinek egy igen tetemes része onnan keletkezett, hogy csak egy példát említsünk, a zsirt olcsóbban adta a közönségnek, mint ahogy vásárolta.

Az élelmezési akció szükségességét Aradon bizonyítani nem kell. Erről meggyőződött ugy a hatóság, mint a közönség. Azt azonban nem felesleges vitatni és a közlelmezési bizottság bizonyára él is majd a kritika kötelességével, vajon nem lehetett volna-e mindjárt az üzletek megnyitása órájában úgy berendezkedni, amint azt a kereskedő szokta. Nemesak üzletet, de raktárt is bérel és rendes könyveket vezet. A deficit ugyanis annak rovására is irandó, hogy a lovárdában felhalmozott árut nem kezelte senki szakszerűen, nem volt meg a szakszerű ellenőrzés és így bizony sok áru elromlott, sok pedig elkallódott. Mert különben érthetetlen lenne, hogy az 1-ső számú élelmiszer tüz et, amely majdnem egy millió korona forgalmat ért el, pontosan 996255 koronát, noha a legtöbb cikken mégis csak vett hasznót és a forgalomhoz képest nem nagy rezssivel dolgozott, 13121 korona hiánnyal zárta le az évet. A Szacsenyi-utcai üzlet 3815 korona haszonnal, a Bóros Bóni-téri üzlet pedig 3312 korona haszonnal dolgozott.

A háború igazsámai közepette, a viszonyok ereje készítették a várost arra, hogy egy szabású szociális alkotásra határozza el magát. Ennek értékét és eredményét egyedül az üzleti számokból megítélni nem lehet. Csak a főváros példájára utalunk, amely 20 millió deficitel dolgozott és a törvényhatóság megadta az abszolutoriumot a tanácsnak, mert ez a hiány jórészt a közlelmezési akcióból és szociális intézmények létesítéséből keletkezett.

Arad város tanácsa most próbálta meg először, hogy széles népretegeket érdeklő, azok szükségleteit kielégítő munkát szervezen. Az uralkodó szempont az volt, hogy minél több élelmiszerünk legyen, a többi mellékes. Igazi sötétbe való ugrást kellett tenni, amelynek az időleges és a végső eredményen még változást is szenvedhetők matematikai mérleg szerint, tekintélyes összeg az ára. Ha a munka a békés idők rendszerességével lett volna előkészítendő és végrehajtható, másképp látnók magát a munkát és eredményt is. Nincs statisztikánk, azt sem tudjuk, hány ember vette igénybe az élelmiszerüzleteket, milyen társadalmi osztályok baján segítettek, nyomorban enyhítettek. Csak a nyers számokat látjuk, amelyeknek megvilágítása a közlelmezési bizottságnak és a tanácsnak lesz feladata.

Véget ér a nyugalom a harctereken.

(A központi hatalmak erős csapásra készülnek.)

Magyar tudósítás.

Frankfurt, február 15.

Beavatott katonai forrásból közli a Frankfurter Zeitung.

A nyugati hadszíntérről szóló jelentések fokozott tevékenységről, élénk ágyuharerről, aknarobbantásról és itt-ott gyalogági rohamokról emlékeztetnek meg. Az oroszok szintén erős ágyuzásról adnak hírt és Macedóniában nagy német tüzérségi tömegek feltűnése észlelhető. Mindezekből arra lehetne következtetni, hogy a harctereken véget ér a nyugalom periódusa. Ugy látszik, hogy a hadseregeknek még sok tennivalójuk van. Míg az entente eddigi veszteségeit szeretné kireperálni új csapatokkal, azalatt a mi feladatunk az lenne, hogy kierooszkoljuk a döntést, hogy ellenteleinktől elvegyük a kedvet a háború folytatásától. Arra a belátásra kell bírunk az entente-ot, hogy céltalan minden további küzdelme.

Minden jóslat, amely az elkövetkezendő harcok helyéről és mértékéről szól, alap nélküli. Különösen ellenteleinknél sok a jós, ami föltétlenül bizonyítja idegességüket, ellenben az a hallgatás és nyugalom, amely a központi hatalmakat jellemzi, bizonyítja, hogy terveinkben szilárdak vagyunk. Mi határozottan tudjuk, hogy mit akarunk. Az időnyerésnek ráknéve is értéke van, mert hiszen minden támadásra, vagy védelemre fel kell készülni. Jól tudjuk, hogy az elmúlt heteket és hónapokat alaposan kihasználtuk, talán jobban, mint ellenteleink. Kaszárnyáink és raktáraink tele vannak tartalékharcosokkal és hadianyaggal. Érezzük erősségünket és tulajonyunkat.

Terveinkbe nem láthat be az entente. Nem tudjuk, arra várnak-e ellenteleink, hogy megtámadjuk Rigát, vagy Kievet, esetleg előnyomuljunk Calais, vagy a távoli Kelet ellen. Azt sem tudjuk, hogy a franciáknak és angoloknak az a tapogatózó kísérlete, amely most a nyugati fronton folyik, nem jelenti-e e nagy garral hirdetett tavaszi offenzíva előjátékát? A Champagne, ahol e hónap eleje óta felújult a harc, már két ízben is hatalmas áttörési kísérlet helye volt. Ezért számítani kell azaz a lehetőséggel, hogy ellenteleink a német quartum áttörésére töreksszenek.

Feltűnő, hogy a francia sajtó, amely annyiszor követelte az energikus offenzívát a német front ellen, ugylátszik, a cenzura egyenes felszólítására most azt hangoztatja, hogy a német vezérkar a francia front áttörésére készülődik. A lapoknak ez az egyértelmű kritikája nagyon gyanús, mert a franciák valódi szándékát igyekeznek elleplezni. Nekünk mostani támadásainkkal nem volt más célunk, mint hogy visszafoglaljuk az ősszel elvesztett árkat. Áttörést éppenséggel nem terveztünk, mert ha erről lenne szó, akkor nem elégednénk meg a Loos, Arras és Amiens ellen való offenzívával, hanem Calais és Dünkirchen lenne a cél, mert egy ilyen áttörésünkkel döntést akarnánk hozni a háborúban.

A német hadvezetőség terveit nem viszi az utcára, mert úgy nem lehet háborút viselni, hogy mindenki belelásson a kártyánkba. Elegendő annyit tudnunk, hogy felkészültünk és még egyre folytatjuk készülődésünket.

Minden nappal növekszik a központi hatalmak ereje. Vilmos császár Nisben való lá-

logatása és a bolgár királynak a német és az osztrák-magyar főhadiszállásokon való megjelenése legjobb bizonyítéka a központi hatal-

mak és szövetségeseik teljes egységének. Éppen ezért mi hallgatunk, várunk és bizunk.

Kétszázézer koronás aradi munka aradiak nélkül.

— Varjassy polgármester távirata a temesvári katonai parancsnokhoz. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 16.

A tizenhét hónap óta tartó háborúban az aradi kereskedelmi és ipari élet a legfényszebben megállotta a helyét úgy a teljesítő képesség, mint a tisztesség szempontjából. Míg számos vidéki nagy városban tömegesen tartóztatták le a hadsereg-csalókat, addig nálunk a gyanúnak árnyéka sem férközhetett a katonaság számára szállító cégekhez. Sokszor kell ezt hangoztatni, nem mintha a becsületességet valami különös nagy érdemnek tartanánk, hanem Aradnak a muliban megtéptezett nimbusza követeli meg azt, hogy a nemzet nagy megpróbáltatásának idején tanúsított abszolút korrektségét minden kínálkozó alkalommal kifejezésre juttassuk.

Szükséges ez különösen most, amikor az aradi iparosság egyik jelentékeny csoportjának egy hatóság részéről tapasztalt mellőzése miatt indult meg a hibát korrigáló eljárás.

Az aradi katonai vár területén kétszázézer korona költségvetéssel vízvezeték berendezési munkálatokat akar végezteni a temesvári katonai parancsnokság alá rendelt építési osztály (Bauabteilung.) A katonaság a helyi munkákat úgy szokta kiadni, hogy felkérte az illetékes hatóság a helybeli szakmabeli cégeket ajánlattevőre és a legolcsóbbnak adja oda a munkát csoportokra osztva.

Meg történt most az a csaknem egyedülálló eset, hogy a kétszázézer koronás munka pályázatára egyetlen aradi cég sem kapott felhívást a Bauabteilungtól. A temesvári és a pozsonyi vízvezeték berendező cégeket felszólították pályázat benyújtására, azonban az aradiakról — miér, hogyan? — megfeledkeztek.

Az aradi iparnak ez az indokolatlan mellőzése tudomására jutott Varjassy Lajos polgármesternek, aki ma délután táviratilag kérte meg Hess Rudolf altábornagyot, temesvári katonai parancsnokot, hogy az egész eddigi eljárást teremtse meg és gondoskodjék az aradi cégek ajánlat-felhívásáról. A polgármester közölte a katonai parancsnokkal, hogy a Bauabteilung vezetője már holnap akar dönteni ebben a fontos ügyben, tehát az intézkedésre sürgős szükség volna. Semmi kétség, hogy Hess altábornagy igazságosan fogja elintézni a vitás kérdést.

Érdekes, hogyan szerettek tudomást az aradi cégek a készülő munkáról. Egy budapesti cég, amely a vízvezetési csöveket szokta szállítani, közölte az aradi vízvezetési felszerelővel, hogy több pozsonyi vízvezeték felszerelő cég náluk csöveket rendelt az aradi várban készülő munkák számára. A budapesti cég nyomában ajánlotta árját az aradi szakmabeli iparosoknak is, mert egészen természetesen tartotta, hogy az aradi munka legnagyobb részét aradiak kapták meg.

Ami eddig nem történt meg, azt azonban a jövőben egészen természetesnek kell tartanunk Varjassy polgármester távirati intervenciójának következményeképpen.

Vándorló százezrek.

(Orosz zsidók áttelepítése Dél-Oroszországba.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, február 16.

A Moszkvában megjelenő Jewreiskaja Nedelja című folyóirat megrázó részleteket közöl azokról a zsidó menekültekről, akiket az orosz kormány erőszakosan távolított el lakóhelyeikről, melyeket a győzelmes német, magyar, osztrák csapatok megszálltak. E menekültek száma körülbelül háromszázézerre rug. Anyagi helyzetük több, mint vigasztalan, mert csak a magánosok támogatására vannak utalva. Az oroszországi zsidó hitközségek ugyanis nem oly gazdagok, hogy eltartásuk költségeit fedezni tudják. Ha számításba vesszük, hogy a menekültek mindegyike csak húsz kopeket kap naponta, úgy az ehhez szükséges napi lőke több, mint 100.000 rubel és évenként 36—37 millió rubel.

A „Jewreiskaja Nedelja” munkatársa megindító képet fest arról, hogyan érkezik meg egy kis dél-oroszországi városba egy zsidó menekültből álló transzport. Szennyes rongyokba burkolva szoronganak a menekültek az ódon szinagóga homályos udvarán. Szorosan egymashoz simultan állanak, mintha attól félnek, hogy újból szétkergetik őket.

A szinagóga női szakszobájában, ahol a menekülteknek ujjai fekvőhelyet készítettek, a késő este a daganat senki szemére nem jó atom. A marhaszármú vagonokban tett hosszú uttól fáradtan, lelki gyötrelmekből elsíngázva ülnek egymás mellett a menekültek a szalmaszőnyegek és padokon, főként asszonyok és gyermekek és sötétlen mereznek maguk elé.

Egy fiatal asszony, akit számos gyermek vesz körül, hangosan felszokog. Elmondja — írja a „Jewreiskaja Nedelja” munkatársa, — hogy Slobodkából való, ahol nagy mézarszékük volt. Az ura a falukba járt marhát vásárolni a parasztaéptől. Volt egy üzlettársa is és boldogan éltek. Egy órával az üzlettárs családjának elutazása előtt hirtelen meghalt a felesége. Az urát a tragikus eset annyira megfölemlítette, hogy egyetlen gyermekét felkapva, elhagyta a házat és azóta nyomtalanul eltűnt. Amikor a szomszédok a szomorú eseményről értesültek, segítségükre siettek, de a segítségre kevés idejük volt, mert jött Nikolajevics nagyherceg parancsa, amely felszólította a zsidó lakosságot a város elhagyására azzal a fenyegetéssel, hogy aki a kitűzött határidőn belül nem távozik, azt kárlehetetlenül lemészárolják. Az orosz rendőrség még annyi időt sem engedett nekik, hogy a hirtelen halált halt fiatal asszony holttestét eltöldejjék. A

szerencsétlen asszonyt később a ház keresztény lakói vitték ki a zsidó temetőbe.

Mivel a menekültek legtöbbször nő és gyermek volt, megkérdezte nevezett lap munkatársa, hogy a férfiakkal mi történt. Azt a választ nyerte, hogy a férfikepet a kormány katonai munkák végzésére kényszerítette.

— Az egyik vagonban, — beszélt egy fiatal, szenvedésektől sorvadttá váló asszony, — velünk utazott egy katona, aki a frontról jött és rövid szabadságra hazafelé utazott. Amikor szállóvárosába megérkezett, éppen akkor hirdették ki ott a nagyherceg parancsát. Feleségét könyezve és utrakészen találta. A Györgykeresztrel kitüntetett vitéz zsidó katona azzal a kéréssel fordult a hatósághoz, hogy az ő családját ne utasítsák ki. Kérését nemcsak hogy nem teljesítették, hanem csendőrökkel vitették ki őt és feleségét is a pályaudvarra.

H I R E K.

— Kinevezés. A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király Schwarz József 28. tábori vadászszázadosból, Szepessy Gyula és Goro Arthur dr. 33. gyalogezredbeli hadnagyokat főhadnagyká nevezte ki. A 3. huszárezredben Sigmund Ernő huszárkapitány huszárnaggyá lépett elő.

— Kitüntetés. A király az ellenséggel szemben teljesített kitűnő szolgálatait elismerésül Gursch Albert 33. gyalogezredbeli százados élelmező tisztnek a koronás aranyéremkeresztet a vitézségi érem szalagján, Grawath Péter és Fauer Adrián 33. gyalogezredbeli őrmestereknek, Waldmann László, Stoss Károly 28. tábori vadászszázadosból származó altiszteknek és Tomcsányi Ferenc 28. tábori vadászszázadosból főhadnagynak a koronás ezüst érdemkeresztet adományozta a vitézségi érem szalagján.

— Köszönet a földgázszervezésért. Marosvásárhely város küldöttsége uszvegelt Teleszky János pénzügyminiszternél. A küldöttséget Bernady György főispán vezette, aki köszönetet mondott a miniszternek abból az alkalomból, hogy a földgáz kihasználása érdekében a szerződést a Deutsche Bank-kal és erdeltársaival megkötötte és így azonnal reményt nyújtott arra, hogy az erdélyi rezseket nagy természeti kincséhez illesztve, várakozások vegre a megvalósulás medrébe jussanak. Teleszky János pénzügyminiszter válaszában örömeinek adott kifejezést, hogy éppen az érdekelt erdélyi városok egyikének közönsége ért vele egyet a kérdésben és nagy megnyugvására szolgál, hogy a város helyes az általa elfoglalt álláspontját. Meggyőződése az, hogy azon az úton, amellyel megindult nagyon sokat lehet Erdély lakosságáért tenni s hiszi, hogy mindazok, akik vele nem voltak egy meztelen, aránylag rövid időn belül be fogják látni, hogy az erdélyi rezsek lakossága érdekében cselekedtet a hogy az ő állástogatója volt az egyedüli helyes. Sajnálja, hogy a gumminány következtében a vezetékek talán nem lesznek oly rövid idő alatt megépítve, mint köntempiálta, de reméli, ezt a nehézséget is le lehet majd győzni s úgy Marosvásárhely, mint a többi erdélyi városok hozzájutnak a földgázhoz és élvezhetik annak a révén várható és ez idő szerint még meg nem becsülhető előnyöket.

— Örömhírek. A csokolózó öröm napja már elmúlt, anélkül, hogy örültünk volna és hogy (már aki a maga mértékén tud) csokolózott volna. Azonban a kávéházak, az utcák, a

családi asztalok még mindig titokzatos örömhírek felhőjébe buskolóznak és száztíz verziójuk kering annak, hogy milyen nagy és jelentőséges fordulat várható a hadieseményekben. A hírterjesztők rendszeresen jobb-nál-jobb forrásokra is hivatkoznak. — Oroszország harminenapos fegyverszünetet köt — hirdeti az egyik hírterjesztő — épen most érkezett róla távirat a városi mérnöki hivatalhoz. „Miért épen a mérnöki hivatalhoz? — kérdezi egy kétkedő. — Milyen közbe a mérnöki hivatalnak az orosz fegyverszünetéhez?” „A gorlicei áttörésről is a mérnöki hivatal kapta az első hírt” — hangzik a magyarázat. Másik helyen egyszerre beköszöntő orosz és orosz békéről beszélnek, amelyről ez meg az az előkelő aradi ur hozott hírt Bécsből, Berlinből vagy hoonnan. A harmadik hírforrás Romániáról tud örömsütni, a negyedik óriási, meglepő offenzíváról, döntő csatáról, isten tudja mi mindenről kapott hiteltelenebb értesüléseket. A keringő örvendős híreknek ez az áradata időről-időre megindul, jelentkezik és végighullámozza a várost. Remélő, hinni kész emberek várják óráról-órára, napról-napra, hogy csakugyan jön a esoda és az az ur, aki hallotta a kávéházban, hogy a borbélynál egy magas fiatalember elmesélte, hogy a korzón sétálva kibalgatta a kecsimosókat, amint a 286. bérkocsisról elpietykáltak, hogy vitt egy urat, akinek a sógora a nagybátyja annak a jól értesült urnak, aki a mérnöki hivatalban, vagy a vízműtelepen, az állami szőlőgondnokságnál hallott a táviratról, amely az orosz békét, az orosz fegyverszünetet, akár mind a kétőt tudatja. Egyszer, egyszer mégis csak igaz lesz talán ezeknek a híreknek . . .

— Az Appam hadiszakmánya. Washingtonból jelentik: A külügyminisztérium az Appamot véglegesen német szakmánynak minősítette.

— Palkó és dadája. A kis Palkó már 5 éves elmúlt, de még nem tud egyedül öltözködni. A dadája sokszor félórát is vesződik vele, míg felöltözteti. Közben szemrehányást tesz a gyermeknek, hogy ilyen nagy fia bizony már önállóan kellene, hogy öltözködjön — mondja diplomatikus hangon a szigorú dada, majd pedig így fejezi be a prédikációját:

— Mit fog csinálni Palkócska, ha katona lesz?

Palkót azonban nem lehet lefőzni és így választélag felel a dadának.

— Semmit, hisz minden katonának van dadája . . .

— Adományok. Ujabbban a következő adományok érkeztek az Aradvárosi Vöröskereszt együlethez: Perényi József 5 korona, Pongay Lajos dr. 100 korona, Neményi Emilné 4 korona, Oravetz Miklós 48 korona, Fekereskedő kartársak adománya — néhai Auficht Miksa ravatalára szánt koszoru megváltása fejében 210 korona, Weisz Lajos havi rendes adománya 5 korona, Fürst János 50 korona, Popper Bandi 10 korona, az Arad-csanádi egyesült vasutak igazgatósága 200 korona, az Aradi első takarékpénztár 1000 korona, Csiky Otfon dr. rendes havi adománya 20 korona, Huszka Mihályné M.-Kovácsné 5 korona, Palágyi Ferenéné Ujvár 5 korona, Ory Béláné, Barza 20 korona, Eltes Armin és neje — Nagy Lajos és neje ravatalára szánt koszoru megváltása fejében 25 korona és Sugár József Nagy Lajos ravatalára szánt koszoru megváltása fejében 10 korona, mely adományokért néhai Kőszönet mond Vasárnaki Janka énekesnő és Hász Erzsébet énekesnő.

— Underwood-gépiró és gyorsíró szakiskola Zitter és Holtos cégnél, lópostával szemben. Ugyanott írásmunkák és sokszorosítások a legjutányosabban vállaltatnak. 4697

— Rendelet a sörszállításról. A hivatalos lap mai száma miniszteri rendeletet közöl, a mely szerint, miután az árukészletek közszükségleti célokra igénybevételek, a sörfőző vállalatok és az önálló malátagyártói vállalatok azokat a kötelezettségeket, amelyeket a mostani rendelet életbeléptetése előtt sörnek, illetőleg malátának az 1915. évi szeptember 1. napjától 1916. augusztus 31-ig terjedő időben való szállítása iránt vállaltak, minden egyes vevővel szemben — már a szállított mennyiségek betudásával — csak az 1914. évi szeptember hó 1. napjától az 1915. évi augusztus hó 31. napjáig az illető vevőnek szállított sör, illetőleg malátamennyiség felerésze erejéig kötelesek teljesíteni.

— Házasság. Ma délelőtt tizenkét órakor kötött házasságot az anyakönyvi hivatalban Szily Jenő dr. Szabó Annával. A legszűkebb családi körben megtartott ünnepségen a menyasszony szülei: Szabó Albert és neje, valamint testvérei voltak csak jelen. Tanukul az örömapa, valamint Genesi Samu dr., a vaszkorona-rend lovagja, miskolci ügyvéd szerepeltek. A fiatal pár holnap reggel Budapestre utazik, ahonnan Szily dr., aki tartalékos tüzérfőhadnagy, néhány nap múlva, minthogy szabadságideje letelik, visszautazik csapatához a harotérre.

— Üzleti könyvek, u. m. strazzák, főkönyvek és irodai cikkek Kerpelnél. 193

— Papírszalvéták olesón Kerpelnél. 193

— Alkalmi vétel a Fischer nagyáruházában a Szabadság-téren. Nyers selvem férti-vagy női ernyők 7 korona darabja. Finom cédna herisnyák nagyon olesó árban! A berlini kollektióból legújabb női ridikálók és pénzszekerek a míg e készlet tart. Még olesó régi árak!!!

— Könyvtárakat, bélyeggyűjteményeket és hangjegyeket vesz Kerpel könyvkereskedése.

— Gyermek-kocsik, gyermek-székek csakis Fischer nagyáruházában 10 koronától 150 koronáig.

— Papírárúkból nagy engedményt nyújt vizonteladóknek Kerpel papírnagykereskedése. 193

— Hadsegélyző gyűrűk. A világtörténelmi események ama forgatagában, amelyek között élünk, az Országos Hadsegélyző Bizottság jelvényosztálya azt a feladatot szolgálja, hogy enyhítse a hádbavonultak hozzátartozóinak megéheztési gondját és könnyítsen sorsukon a jelenben és a jövőben. E sok ágazatu tevékenység egyik most megindult akciója a „Királyok Imája” elnevezés alatt fordul a hazafias társadalom áldozatkészségéhez. Ezen elnevezéssel művészi kivitelű dombornyomásu ezüst gyűrűket hozott forgalomba, megörökítve azt a megkapó képet, mely szeretett uralkodónkat imádkozás közben ábrázolja. E szép kivitelű és a történelmi évszámokkal ellátott gyűrűk örök emlékei maradnak a most dúló népek csatáinak és felelő alkalmassak arra, hogy azokat — mint a mai nagy időknek a jövőben egyre értékesebbé váló történelmi emléket — mindnyájan megszerezzük és viseljük. Olyan akció ez, mely az egyének legnemesebb és legtisztább emberi érzéséhez fordul: a hazaszeretet és a jótekonyság szelleméhez; azokhoz a lelki érzésekhez, melyek a hadi tettek vitézségének mellett a szeretettel ezerrei áldozatkészségének legbensőségesebb emlékeivel gazdagítják hazánk történetét. Ebben az akcióban tehát bizalommal számíthat a bizottság a magyar társadalom és közélet minden tagjának készséges támogatására. A gyűrűk ára 2 korona és minden nagyságban kapnak. A pénz előzetes beküldése mellett a gyűrűket bérmentve küldi a Bizottság, tesztüeteket utólagos elszámolásra is átvenének bármely mennyiséget. Rendetésnél, vagy pénzküldésnél ugyeini kell a következő pontos címre: Országos Hadsegélyző Bizottság Jelvényosztálya Budapest, Kerpelutca.

— Amerika vezető szerepe a háború után. Washingtonból jelentik: Wilson elnök egy banketten kifejtette, hogy ha az Unió a jelenlegi gazdasági háborútól távol marad, akkor gazdasági téren megszerezheti a vezető szerepet.

Csillagjósító iparvállalat.

(Leleplezett jövődömondó társaságok.)

Művészi tudósítás.

München, február 15.

A müncheni esküdszék legutóbbi tárgyalása lerántotta a leplet a babona üzleti és ipari szervezéséről és a nyilvánosság elé állította ennek az egyre növekvő iparágunk a legfőbb mestereit. Németországban számos csillagászati társaság van, amelyeknek az a céljuk, hogy elhíttessék az emberekkel, hogy ők tudományosan képzett elméjükkel matematikai, asztrológiai és asztronómiai tudásuk alapján képesek a jövőbe pillantani, megállapíthatják az egyes nagy eseményeket és jóslatokat mondhatnak. Ezek a társaságok mint a Welner József elleni per során kiderült, szoros összeköttetésben állnak egymással. A jósló-ipar főközpontja Londonban székel és a teljes tudományos címe „Raphael Astronomical Ephemeris of the Planets Places”. Ez a vállalat természetesen jó pénzért csillagjósító-tablákat küld minden évben a különböző országokban levő fióközleteinek. Ha aztán akad egy „pali”, aki kíváncsi a jövőjére és elmegy egy jósnőhöz, az nem tesz egyebet, mint belenyúl a fiókjába és kivesszi a megfelelő nyomtatott jóslatot. Ha a jósnő egy kissé ügyes a mesteriségében, akkor úgy tesz, mintha roppant nehéz volna a jóslatot megállapítani, ami természetesen az árak emelkedését jelenti. Nem is kell külön megemlíteni, hogy ezek a óégek óriási fizetéseket csinálnak.

A legutolsó per során lefoglalt nyomtatványok között van egy „Csillagászati Közlöny” című lap is, ezzel a hangzatos címmel: „Folyóirat asztrológiai kutatás számára a természettudomány, történelem, vallás, művészet és numizmatika terén. Különböző szaktársulatok lapja.” A lap, H. V. dr. Hipssei „csillagászati kiadóvállalatának” jelentik meg és a szerkesztője egy Ernst Tiede nevű ember, aki egy nyugatporoszországi városban él. A leghangzatosabb című cikkek és állandó rovatok tartják a fura ujságot. Azután esetek felsorolása következik: különböző nagy személyiségek, akiknek Tiede csinált jól bevált horoszkópot. Ezek között szerepel a német császár és a híres orosz táncosnő, Blavatsky Petrovna Heléna. A per aktái között található Tiede egy horoszkópja is.

Másik ujságot is lefoglaltak, amelynek címe „Asztrológiai Lapok” tudományos és asztrológiai központi szemle. Ez is havonta jelenik meg mint „Psyche” című lap melléklete. Ez is a legfuresőbb jóslatokkal van tele, amelyek azonban sokszor szóról-szóra azonosak egymással. A per folyamán ez bizonyította legalaposabban, hogy a jóslatok üzletszerűen készültek.

AZ ARADI KOZLONY telefonszámai:

Szerkesztőség (éjjel-nappal)	— 357
Szerkesztőség (csak éjjel használható mellékállomás)	— — — — 151
Kiadóhivatal és hirdetés osztály	— 151
Nyomda	— — — — 141

RUGGYANTABÉLYEGZŐ ES VESNOK MÜNTEZET

SCHUBAUER J. ARAD, SALACZ-UTCA 3.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Az aradi hivatalosok jótékony célú asztaltársasága február hó 27-én, vasárnap délután 3 órakor tartja IV. évi rendes közgyűlést, (Park-vendéglő) melyre az asztaltársaság összes tagjait ezúton és ismételtén tisztelettel meghívja az elnökség.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

— A Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesület évi szárazmánya 10,252 161 K. 61 fillér nyereséggel zárult. Az igazgatóság a február hónap 26-ikán tartandó közgyűlésnek javasolni fogja, hogy az alapszabályszerű jutalékok kihatása után fennmaradó összegből osztalékul minden egyes részvényre 700 korona (1914-ben 650 korona), vagyis összesen 7,000,000 K fizetessék ki, 1,000,000 (1914-ben 500,000 K. az ársi tartalékalap dotálására, 50,000 K pedig jótékony célokra fordítassék, 200,000 K adassék a tisztviselők külön jutalmazására és 985,927 K. 16 fillér (1914-ben 988,162 K 36 fillér) vitessék át új számlára.

— Bulgária kitűnő terméstremél. Szófiából jelentik: A Mir című lap írja: A földművelésügyi miniszter kijelentette, hogy már minden intézkedés megtörtént, hogy minden művelésre alkalmas bolgár földterület bevehessék. Az eddigi mezőgazdasági munkák akadálytalanul folytak le. Elegendő munkaerő áll rendelkezésre és remélhető a vetések eddigi állásából, hogy kitűnő termése lesz Bulgáriának.

— A kerti és gazdasági magvak árusítása. A hivatalos lap mai száma közli a min. kir. miniszterium rendeletét a kerti és gazdasági magvak forgalombahozataláról. A rendelet szerint termelők és kereskedőknek a földművelési miniszter felhatalmazást adhat, hogy továbbra is árusíthassák ezeket a magvakat. Kötelesek azonban az igénybevett magvakból nálunk levő készletet a Haditermék-részvénytársaságnál bejelenteni.

NEMZETI SZÍNHÁZ

Szerdán, 1916. évi február 16-án:

A) Bérlet.

A) Bérlet.

A vig özvegy.
Operette 3 felvonásban.

Kezdete este fél 8 órakor.

előadás szervezője:

Rudnyánszky Endre.

A KATONAKNAK

a harcúterem

EGYETLEN

SZORAKOZÁSUK

a téli hónapokban

AZ ARADI KÖZLÖNY

olvasása.

Andrássy-tér 8. számú

házban egy kisebb

üzlethelyiség

— különösen dohánytözsdeknek alkalmas — azonnalra

kiadó.

Bővebbet az „Aradi Közlöny” kiadó-hivatalában, József főherceg ut. 22.

Bevonulás miatt

raktáron levő szórt és füstölt szalonna, zsír nagyban és kicsinyben, a

maximális áron alul

eladó.

Szíves pártfogást kér:

Krámer Sándor,

hentes- és mészáros, Ferenc-tér 6. szám (Brunnhuber-ház.) 996

A szájüreg desinfiálásánál, valamint a torokbetegséget

előidéző bacilusok elölésénél, amely különösen gyermekeknél rendkívül fontos szerepet játszik, mint feltűnően hatásos szer, sehoisem nélkülözhető a **Formodor tabletta.**

Egy tucat 50 tablettával, 2 korona 50 fillér.

Gyöngyfehér fogakat nyerünk a

Doré fogpaszta

használatával. Nem habzik! A szájüreget desinfiálja, utólag igen kellemes. Ára egy porcellán-szelencének 60 fillér.

Fejtorpát

leggyorsabban megszünteti

az eddig egyedül ily szer, a világhírt „Krovil” körpá-kenőcs.

Ára egy tégelynek 2 korona.

Fenti szernek kizárólagos készítője és egyedüli nagy raktára.

HAJÓS ÁRPÁD

gyógyszertára Arad, Andrássy-tér 22. sz. (Megyeházzal szemben.)

A szépségápolás titka a használandó szépségápolószerek helyes megválasztása! Ime ez az oka miért oly kedvelt

Rozsnyay Serail arckenőcs Rozsnyay Serail krémje.

Mindkettő kipróbált jó hatású készítmény. 1 tégely kenőcs 1 korona 40 fillér. 1 tégely krém 1 korona.

Színes arcpороk!!!

Próbadoboz 50 fillér! Kék, zöld, lila, testszín, sárga, barna Színházi vagy este kávéházi világításnál csodás hatású.

Kapható:

1845

Rozsnyay Máttyás gyógy-szertárában Arad, Szabadság tér.

3411—1916. kn.

Hirdetmény.

Egy előfordult vesztségi eset következtében elrendelem, hogy Arad város területén lévő összes kutyák f. évi február hó 12-től számított 40 napig állandóan kötve tartassanak, vagy pedig harapás elleni biztos szájkosárral ellátva pórázon vezetessenek.

Figyelmeztetem a közönséget, hogy miután az állategészségügyről szóló 1888. évi VII. t. c. végrehajtása tárgyában a nagyméltó-

ságu m. kir. földművelési minisztérium által 40.000—1888. sz. alatt kiadott rendelet 188. §-a szerint ezen rendelet érvényének tartama alatt mindazon kutyák, amelyek szájkosár nélkül, vagy szájkosárral, de póráz nélkül szabadon járnak, a pecérek által elfogatnak és elfogatásuk után azonnal ki fognak irtatni.

A rendőrkapitányi hivatal mint I. fokú állategészségügyi hatóságtól Aradon, 1916. évi február 12.

Green Nándor,
főkapitány.

Hirdetmény.

Somoskeszi község jegyzői hivatalában, román nyelvet is beszélő, a jegyzői teendőkben jártas

nős írnok,

ki megbízhatóságát eddigi működéséből kifolyólag is igazolni tudja, **azonnali belépésre**, mintegy 1500 korona évi fizetés, igen jó lakás és konyha-kert használatával összekötött dotáció mellett,

alkalmazást nyer.

Suhajda Lajos,

jegyző. 900

74—1916. g. sz.

Versenyárgyalási hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a járványkórház kibővítésére, mely munkát áll egy 24 és egy 82 ágyas kórházbarak építéséből lavazzal, esetleg téglafallal, három melléképület átalakításából és egy egyszerű jégverem készítéséből, a törvényhatósági bizottság jóváhagyásától feltételezeten, f. évi február hó 28-án d. e. 10 órakor zárt versenyárgyalást tart a munkák következő csoportosítása mellett:

I. a két kórházbarak építése az összes kapcsolatos munkákkal laváz esetében.

II. a két kórházbarak építése téglafallal, az összes kapcsolatos munkákkal.

III. A három melléképület átalakítása és kitoldása.

IV. Jégverem készítés.

1. A versenyárgyaláson minden hazai iparos részt vehet, ki iparkortására engedéllyel bír. Azon pályázók, kik a szóban forgó munkát teljesítésére hatósági engedéllyel nem bírnak, kötelesek ajánlatukban ny kérésítéssel bíró megbízottat megnevezni és képesítését okirányilag igazolni. Azon ajánlattevők, kik Arad sz. kir. város közönségével üzleti összekötésben nem állottak, tartoznak megbízhatóságukat azon kereskedelmi iparkamara bizonyítványával igazolni, melyhez vállalatuk telepe tartozik.

2. Az ajánlatok pecséttel lezárt borítékban egy koronás bélyeggel ellátva a fenti nap délelőtt 10 órájáig a h. polgármesterhez nyújtandók be. Az elkésett, vagy szabálytalan ajánlatok nem vétetnek figyelembe. Ajánlat tehető minden csoportra külön-külön, vagy együttesen az összes csoportra.

3. Az ajánlati költségvetési űrlap és a tervmásolatok I—II. csoportnál 2—2 korona, a III. és IV-ik csoportnál 1—1 koronáért a városi mérnöki hivatalban megszerezhetők. Az ajánlatok a végösszegnek számokkal és szavakkal való pontos feltüntetésével adandó be.

4. Az ajánlatokhoz 5 százalék bánompénznek a városi pénztárba való letételét igazoló nyugta csatolandó.

5. A felhasználandó anyagok kizárólag hazai gyártmányúak legyenek.

6. A munkát elnyerő vállalkozó tartozik biztosítékát 10%-ra kiegészíteni.

7. A város fentartja magának ama jogát, hogy a beérkezett ajánlatok közül az árakra való tekintet nélkül szabadon választhat.

8. Az ajánlattevők ajánlataikkal a végleges döntésig kötelezettségben maradnak.

9. Az ajánlatban világosan és határozottan kiteendő, hogy ajánlattevő a feltételeket ismeri és elfogadja.

10. A versenyárgyalás a fenti napon az ajánlatok felbontásával veszi kezdetét. Az ajánlatok felbontásánál az ajánlattevők, vagy igazolt képviselői jelen lehetnek.

11. Az ajánlatok felett Arad sz. kir. város törvényhatósága dönt.

12. Táviratilag beadott ajánlatok és pótajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Arad, 1916. évi február hó 7.

A gazdasági szék.

Vöröshagyma, fokhagyma, dughagyma, hagymamag, zöldségáru

kisobb és nagyobb mennyiségben legjutányosabban kapható. :- Arak kérdezősködésre. :- Jókarban levő használt jute-zsákok eladóak.

HANDL ZSIGMOND

MAKO.

URANIA SZINHÁZ.

Szerdán és csütörtökön

Berlin, Bécs és Budapest szenzációja

Henrich Eisenbach bravourja:

Móric, a csodamajom

Bohózat 4 részben.

Keresünk

azonnali belépésre 1—2 évi gyakorlattal rendelkező 00 00

fiatalembert vagy kisasszonyt.

Kimerítő ajánlatokat fizetési igények és eddigi működés megjelölésével 00 00

981

Seidner Bernát. Fia

Marosborsa, Aradmegye címre kérünk.

Apró hirdetések.

Tudnivaló az apróhirdetésekről:

Az apróhirdetések díja a szavak száma szerint számítódik.

Minden szó 6 fillér. Vastagabb betűkkel 12 fillér.

Vastagabb betűkkel kívánt szavak aláhúzással jelzendők.

A legkisebb hirdetés 80 fillér. Az apróhirdetések előre fizetendők.

A hirdetések délután 1/6 óráig vétetnek fel.

A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelyik tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa.

TABORI POSTA.

L. Andor

Tábori posta 60. — Hosszu levelet írtam. Remélem közben megkaptad. Ugyjátsszik, a háboru játék neved, mert mint hallom, te „ját-szol”... Mikor jössz haza? Isten veled. Üdvözlünk valamennyien: H. 86

M. Sándor

Tábori posta 60. — Halgatni arany — mondja a közmondás — ez igaz, azonban Ön megszólalhatna; talán sikerül „agyo” beszélni az ellenséget... Egyébként üdv! S., B. és a tisztikar. 85

LEVELEZÉS.

„Temperamentumos menyecske” nek levele van a kiadóhivatalban. 1008

„Barna fiu”-nak levele van a kiadóhivatalban. 1005

Színházban

és kávéházban látott szép asszonyt, kitélapra figyelmeztetem, kérem „Őszinte bámuó” jellege alatt írjon a lap kiadóhivatalába, mikor mutatkozhatom be. 1018

27 éves

felmentett állami hivatalnok intelligens, csinos fiatal özvegy-asszony érdeknélküli barátságát keresi, tisztességes szándékból. Leveleket a kiadóhivatalba, lapban jelezni két, „Diskrét fiu” jellegre. 1011

ALKALMAZÁST KERES.

Egy árva leány, ki a varráshoz is ért, urí családboz gyermekek mellé ajánkozik. Cim a kiadóhivatalban. 9010

Ein solides

deutsches Fräulein wünsch Stelle zu Küdern. Adressen bitte in der Administration abzugeben. 1017

Elárultonő,

ki több évi gyakorlattal bír, alkalmazást keres. Cim a kiadóhivatalban. 948

Fiatal kereskedő segéd cipőszakmából, március 1-re állandó állást keres. Cim a kiadóhivatalban. 1016

ALKALMAZÁST NYER.

Mindenes leány urí családboz, jó éves bizonyítványokkal, kerestetik. Cim a kiadóhivatalban. 1012

Rossnay gyógyszerárba egy szorgalmas munkásleány felvétetik. 1014

IV. polgárit

végzett leányok alkalmazást nyerne Vojtek gyógyszerárban. 191

INGATLAN.

Veszek új és adómentes házat, ár, hely megjelöléssel. Cim a kiadóhivatalban. 989

LAKÁST KERESNEK.

2 szobás lakást minden mellékkeliséggel, villanyvilágítással, keresek legkésőbb március 1-ére. Cim a kiadóban. 995

Május 1 re

a város központjában keresek háromszobás modern lakást. Ajánlatokat a kiadóhivatalba kérek. 877

KIADÓ LAKÁS.

Egy különbejárati elegánsan butorozott utcai szoba azonnal kiadó, Fábán Gábor-utca 4-5., Révay-utca sarok. 1007

Földesinti

kétszobás csinos utcai lakás és egy borpince május hó 1 re kiadó Csernovits Péter-utca 27. szám. 1016

Három utcai,

4 udvari szobából álló lakás Andrassy-tér 8. sz. alatt május 1 re kiadó. Bővebbet a házmesternél.

Csiky-utca 9. számu

háiban két szoba, előszoba és mellékkeliségekből álló utcai lakás, kerttel együtt, május 1 re kiadó. 958

Andrassy-tér 8. sz.

alatt egy l. emeleti utcai lakás, mely irodának, vagy üzleti célra igen alkalmas, azonnalra kiadó. Bővebbet a házmesternél.

Csinosan butorozott különbejárati szoba azonnal kiadó Csernovits Péter-utca 7. sz. 987

Kiadó

8 szobás utcai lakás május elsőjére, Kasza-utca 1a. sz. alatt. 997

8 szobás

udvari lakások Andrassy-tér 8. sz. alatt azonnalra kiadók. Bővebbet a házmesternél.

ÜZLETEK.

Andrassy-tér 8.

számu háiban egy kisebb üzlethezéség — különösen dohánytőzsdének alkalmas — azonnalra kiadó. Bővebbet az „Aradi Közlöny” kiadóhivatalában, József főherceget 22. szám.

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Egy magánjáró

gőcséplő garnitúra nyári cséplésre hasznosbérbe kerestetik. Ajánlatok „Cséplőgép” címen használati díj megjelölésével a kiadóba kéretnek. 1009

KÜLÖNFÉLE.

Ertesítés.

Elesett, megsebesült és kitüntetésben részesül (tiszték) és hasonló rendfokozatnak) arcképét, ha azt a család beküldi, díjtalanul bemutatja „A Hadsereg” képes katonai folyóirat, melynek egyes száma 60 fillérért az alant felsorolt helyeken kapható: Máv-pályandvar, G. Beck J. dohánytőzsdé József főherceget-ut, Welsz Leó könyv- és papírkereskedése Andrassy-tér, Ifj. Klein Mór könyvkereskedése Andrassy-tér, Földesféle gyógyszerár irodájában, Hehs-féle gyógyszerár irodájában. 907

Pompás zamatu rumot

készíthetünk a Földes és Hehs-féle Rumessencia-ból. 6 deci szeszhez öntsünk 4 deci vizet, 1 kis üveg rumessenciát, ára 80 fillér és kész a legfinomabb, legkellemebb zamatu rum. — Földes gyógyszerár, Hehs gyógyszerár, Batthány-utca. 12

Hehs Vasas chinabóra.

Suverén szer vérszegénység, sápkór, szédülés, a vérszegénységből eredő ideg bajok, étvágytalanság, gyomorbántalmak, láz, általános gyengeség ellen. Páratlan vérképző és vérjavító, biztos óvszer malárius fertőzések- és minden infectióból eredő megbetegedések ellen ügy felnőtteknek, mint gyermekeknek. Ara 240 kor. Hehs gyógyszerár, Földes gyógyszerár. 12

A nagyérdemű közönség becses figyelmébe ajánlom, megbízható helyről szerzett

gyümölcsfa oltványaimat.

melyeket pénteken, ünnep- és vasárnapi napok folyamán fogom árusítani, a helybeli piactéren, valamint saját házámonál, Auich Lajos-utca 76. sz. alatt.

Asz ésszi barackfák tartós életét biztosító metszésnek speciálitája lévén, az ésszi műveletre is ésszi barackvirágzásakor készséggel vállalkozom.

Kis- és nagyméretű kertterveket és paráirozásokat rendelés szerint készít és elfogad

János János

nyug. acsev. kertész. 1018

Aranyat Ezüstöt

legmagasabb áron vesz, vagy beeserél; ugyszintén régiségeket vesz és elad

693

Losonczy Lajos

óras és ékszerész üzlete

ARAD, Szabadság-tér.

Telefon 964.

Burgonyát

vaggontételenként és mm.-ként,

zsirt,

szalonnát,
házi szappant

16—20 éveset,

petrezselymet

és sárgarépat

mm.-ként szállít:

641

Kalmár Endre

Arad, Arpad-tér 5. szám.

Városi és megyei telefon 670.

Legfinomabb

TEA-VAJ

az

Aradi Tejesárak

Karolina- és Forray-utcai üzletében 667

kapható.

1 adag 1 korona.

Használt

ó l o m

megvételre kerestetik

Cim a kiadóhivatalban.